

PAISOS
CORN

L'UCMAJOR

GENER 1983

de pinte en ample

Número 17 - Preu: 60 Ptes.

EL BETLEM DEL CONVENT, UNA JOIA DE L'ART RELIGIOS

MADO BARBARA, SA CONSERGE DE SES ESCOLES

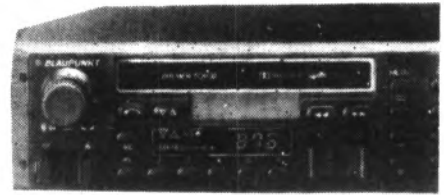
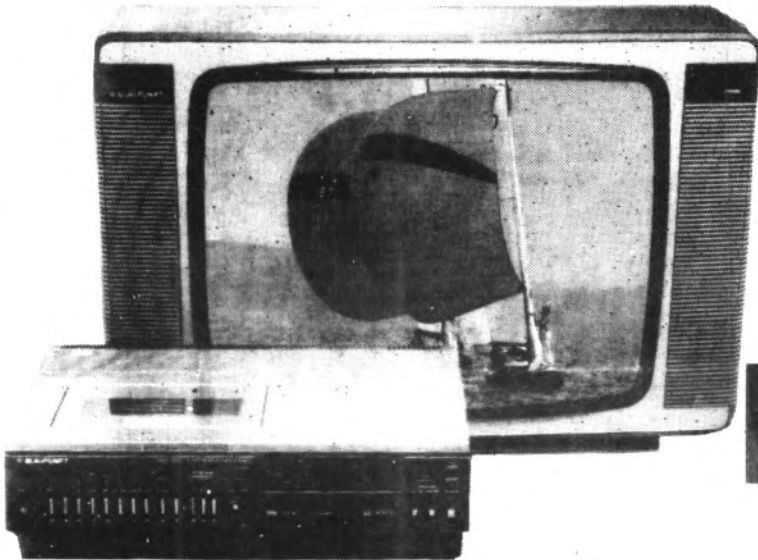
Madò Bàbara Salvà Sastre va néixer fa 70 anys i d'es quals 32 els ha passat a Ses Escoles. En fa 6 que està jubilada, però tanmateix, segons paraules seves, no poden passar sense ella i per això continua com sempre sa seva tasca.

AUTO *B*ELECTRIC Barceló

Pedro A. Mataró, 12 - Teléfono 66 01 70
LLUCHMAYOR (Mallorca)

BLAUPUNKT

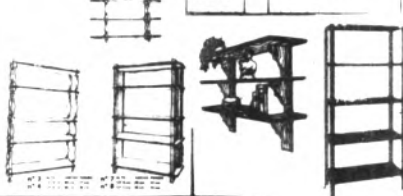
UN OBSEQUI DE REIS!

BARRAS PARA CORTINAS

PERFILES MADERA PINO

1x1 250	2x2 250 cm	2x2 Largo 250 cm	4x2 Largo 220 cm
------------	---------------	------------------------	---------------------

MOLDURAS MADERA PINO

FERRETERIA

DROGUERIA - ARMERIA

Can Tàner

TOT EN BRICOLAGE

EINES

P.L. ESPANYA N°47

Lluchmajor

TEL. 66 04 43

ASSOCIAT A FERBA

FERRETERIA BRICOLAGE
S.L. LUCHMAYOR

Revista mensual.
Depòsit legal PM 350-1.981
Any II.

EDITA:

Obra Cultural Balear de
Lluçmajor.

**INFORMACIO I
PUBLICITAT:**

Carrer Esperança, 2
(Lluçmajor).

DIRIGEIXEN:

Catalina Font i
Maties Garcías.

COL·LABOREN:

Ignasi Barceló.
Miquel Barceló.
Jordi Bayona.
Francisca Capellà.
Miquel Cardell
Joan Clar.
Sebastià Coll.
Bartomeu Font.
Antoni Garau.
Coloma Julià.
Guillem Oliver.
Jaume Oliver.
Margalida Palou.
Miquel Sbert.
Tomeu Sbert.
Catalina Serra.
Joan Socias Socias.
Arnau Tomàs.
Francesc Verdura.

SECCIO ESPORTIVA:**Coordinador:**

Joan Quintana.

Col·laboren:

Jaume Clar.
Joan Clar Coll.
Jaume Manresa.
Bartomeu Trobat.
Bernat Vadell.

FOTOGRAFIES:

M. Clar.
Fermín.
C. Julià.
Mut Fotos.

IMPRIMEIX:

Edicions Manacor, S.A.
C/ Retiro, 2 - Manacor.

EDICIO TANCADA EL
DIA 27 DE DESEMBRE

EL PENSAMENT DE LA
REVISTA S'EXPRESSA
NOMES A TRAVES DE
L'EDITORIAL

Ajuntaments i la cultura

Si va a dir ver, la vinguda de la democràcia, no ha contribuït gaire a modificar l'actitud dels ajuntaments envers de la cultura. Llevat de qualque excepció, el fet és que les corporacions municipals han mostrat molt poc interès per un aspecte tan essencial dins la vida d'una col·lectivitat.

Podríem treure'n exemples. Hem pogut tocar amb les mans que, a Mallorca, poseïm peces d'un valor artístic excepcional que, de manera inexplicable, se troben totalment abandonades, deteriorant-se progressivament amb el temps i en perill de sofrir danys irreparables. Que això succeeix a un país amb pretensions de formar part d'Europa és un pur i simple contrasentit.

Podem admetre que la cultura no és un problema específic ni exclusiu dels ajuntaments; però si és necessària una política cultural ben organitzada i eficaç, és indispensable que els ajuntaments hi tinguin assignat un paper preponderant, sobretot si volem avançar cap a un model d'estat de línia autonòmica. I creim que és aquest el camí vàlid per a resoldre certs problemes amb eficàcia. N'hi ha molts, de problemes, que només pot copsar i afrontar el qui els té a la vista, és a dir, un organisme local.

Per ventura aquesta indiferència de què parlem no és sinó un eco de la indiferència del poble mateix. Es una trista realitat que les masses, espontàniament, no solen mostrar gran entusiasme per la cultura. Per això els governs dels països civilitzats posen tant d'esment a rompre'n la inèrcia i a estimular l'activitat cultural des de dalt. Els organismes de govern han d'esser capdavanters en molts de camps i un d'aquests és precisament la cultura, un dels béns més valuosos d'una comunitat civil.

Amb això no volem significar que la cultura haja d'esser un monopoli estatal. Al contrari, la cultura autèntica ha de sorgir del poble i s'ha d'ajustar a les seves peculiaritats. La història recent del nostre país ha mostrat fins a quin punt és estèril una cultura oficial, fabricada i manipulada per uns organismes que, a més a més, no tenien base popular. Als ajuntaments no els pertoca fer la cultura, sinó impulsar-la per les vies més adequades a cada moment i a cada situació, seguint uns plans traçats amb intel·ligència, imaginació i generositat, que determinin accions coordinades i coherents; no amb activitats esporàdiques, inconnexes, empreses de tard en tard per quedar bé davant els intel·lectuals i per tranquil·litzar-se una consciència tampoc no gaire exigent.

No ens temerem i estarem a punt d'haver d'elegir els nostres representants als ajuntaments. A l'hora de valorar els mèrits dels candidats, tots els ciutadans conscients haurien de sospesar amb tot esment quina aportació pot fer cadascun d'aquells dins l'àmbit cultural, quines garanties ofereixen de dur endavant una bona política cultural aplicada amb fe, entusiasme i, en especial, inspirada en la realitat autèntica del nostre país, en consonància amb les nostres arrels veritaderes i orientada cap als horitzons que poden constituir el nostre únic possible futur.

NOTICIES LOCALS

S'APLAÇA L'IMPOST DE L'AIGUA. PER QUE?

Al passat Ple del dia 27 se va decidir "aplaçar" l'impost municipal amb el que es volia carregar els que no havien empalmat a les aigües canalitzades.

Segons el Sr. Batle, aquesta mesura va ser presa a causa que s'havia recopilat sobre aquest assumpte i no se creia moralment just no donar al contribuents, l'oportunitat que empalmassin abans que l'impost entrés en vigor.

Més tard, en els pregs i preguntes, el Sr. Tomàs Garcies, portaveu del PSOE va contestar una interpel·lació del Sr. Llorenç Pons, secretari del PCE local, en la que demanava el per què d'aquest impost, dient:

"nosaltres estàvem

d'acord amb aquest impost perquè creim que és bo però, el prorrogam perquè no és oportú, oportú políticament, i creim que els llucmajorers que no han empalmat havien d'esser solidaris amb els arenalers que, degut a les pèrdues de Lluçmajor, paguen les aigües 12 pessetes més cares del que els costarien".

¿Com quedam, senyors regidors, s'aplaça per qüestions morals o electorals?

UNA OPINIO.

Al passat ple del dia 27, el Sr. Llorenç Pons, secretari local del PCE, va demanar al Sr. Batle a veure si els funcionaris de l'Ajuntament tenien prerrogatives especials en relació als altres treballadors, ja que els contribuents els veuen diària-

ment anant a beure pels cafès en temps de feina. La resposta del batle va ser: "Així com crec que la pregunta referent a les urbanitzacions està molt ben feta, crec que el temps de precs i preguntes no és per fer-ne d'aquest tipus. No és que els vulgui defensar, però pens que si anat a beure una cervesa o un tassó de vi després de berenar, no dificulta la bona marxa de l'Empresa; no fan massa mal. De fet a la meva empresa, jo ho permet als meus empleats".

O.C.B. ORGANITZA CINEMA EN CATALA.

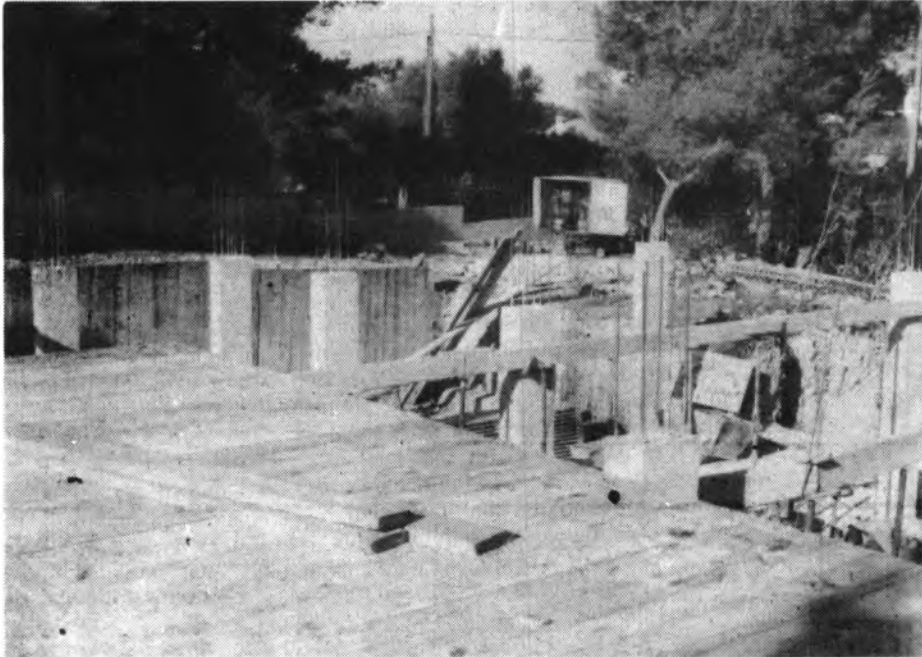
El passat dia 20 de desembre, i organitzat per l'Obra Cultural Balear, es va projectar al Teatre Principal la pel·lícula de John Boorman "EXCALIBUR",

amb doblatge en català, sobre les peripècies del rei Artús i els cavallers de la Taula Rodona, així com les aventures llegendàries dels herois mítics bretons.

Dins les activitats d'OCB està prevista la projecció de "CARROS DE FOC" i "LA PLAÇA DEL DIAMANT".

ELECCIONS SINDICALS: AVANTATGE D'UGT.

Com per tot Espanya s'estan celebrant les eleccions sindicals. Els resultats que tenim a l'hora de tancar l'edició són els següents: 15 delegats d'UGT, 2 de CCOO i 1 d'USO en el cas de les indústries de Lluçmajor. A S'Arenal els resultats es reparteixen de la següent manera: 20 d'UGT, 13 de CCOO i 1

EMPRESSES

Fullana

**UNA EMPRESA MODERNA
AL SERVEI DE LA CONSTRUCCIO**

Convento, 157 - Tel. 66 04 60
LLUCMAJOR

d'USO i 1 de no afiliat.

Momentàniament la UGT encapçala el recompte de resultats amb majoria de vots, seguida de CCOO. La resta de sindicats són quasi inexistent, fet que confirma a nivell local el bisindicalisme existent a tota Espanya.

LA CREU DELS "CAIDOS" SERA RECONSTRUIDA EN EL CEMENTERI.

La creu que s'aixecava davant l'església en memòria de les víctimes del bàndol "nacional" de la guerra civil, serà reconstruïda dins el recinte del cementeri. Com es recordarà aquest monument fou enderrocat per ordre municipal ara fa dos anys i d'aleshores ençà estava guardat dins un magatzem municipal. Amb la nova ordre de reconstrucció l'Ajuntament vol donar un canvi de simbologia al citat monument, ja que si abans tenia ressonàncies clarament partidistes, ara s'aixecarà amb una finalitat reconciliadora i d'agermanament. No debades la placa que l'acompanyarà durà la següent inscripció: "En recordança de tots els llucmajorers morts o desapareguts durant la guerra civil".

Igualment està previst que la inscripció amb els noms de les víctimes de l'exèrcit vencedor, adossada a la façana de l'església, sigui esborrada i substituïda per alguna altra llegenda referida al temple parroquial, previ acord amb el rector de la parròquia.

MESTRE MIQUEL SÀLVA, s'home més vell de la vila, ja té 100 anys.

Els va complir el darrer

dia de novembre. Per commemorar un aniversari tan poc usual, la seva família s'encuidà d'organitzar una gran festa. Tothom que el volgué felicitar va esser ben rebut a ca seva, on es celebrà el refresc. Els fills de mestre Miquel pensaren en tot i a la taula no hi faltava res. Segons paraules del propi homenatjat per ca seva passaren més de 300 persones, cosa que l'alegrà molt perquè "així veig que no tenc ningú agraviat".

L'endemà nosaltres li fèrem una visita i encara trobàrem la casa plena de gent que volia fer-li cas. Ell, tot content amb la gran quantitat de regalos que li havien duit, ens explicà que fins i tot l'Ajuntament li va fer entrega d'una placa commemorativa i, "Sa Nostra" d'ur sobre amb 3.000 pessetes que li donaran cada mes mentre visqui; tant una entitat com l'altra li feren més obsequis.

La seva família agraeix la participació del poble a un acte tan significatiu.

Només ens quedar dir que trobàrem que mestre Miquel disfruta de bona salut, li agrada conversar amb tothom i anar a fer una passejada.

Així com ha arribat als 100 anys esperam que en pugui complir molts més.

MOLTS D'ANYS!!.

F.M.
Foto: Clar.

COMUNICAT DEL PARTIT COMUNISTA.

Reunida l'Agrupació Local del Partit Comunista de les Illes Balears dia 10 de desembre passat, es va debatre la postura a adoptar davant les pròximes eleccions municipals. En aquest sentit s'acordà presentar llistes, en les quals ja s'està treballant amb els contactes pertinents a S'Arenal i S'Estanyol.

Igualment es varen discutir les mesures que ha pres el Consistori sobre els qui no tenen comptador d'aigua fent-los pagar 300 pts. cada

mes. El P.C. de Llucmajor està totalment en contra d'aquestes mesures, ja que són impopulars i improcedents. Volem recalcar que el poble no té la culpa de les males gestions que s'han fet, ni ha de beure sense tenir set. Si aquestes mesures que s'han pres són per a paliar les despeses de l'Ajuntament ocasionades per les fugues de la xarxa —cosa que ignoram— volem fer públic que aquesta no és la manera adequada per resoldre el problema, ja que hi ha accions legals, que són les que s'haurien d'emprendre i les que el poble desitja.

COMITE LOCAL DEL PCIB.

S'Arenal Urgències a la depuradora

Conversàrem amb D. Miguel Sánchez Madrid, delegat a Balears de l'empresa d'aigües "Sogesur, S.A." i resident a S'Arenal. Com a responsable del servei municipal d'aigües ens informà de la necessitat d'ampliar i remodelar alguns sectors bàsics de S'Arenal i de la costa per poder donar els servicis de forma satisfactòria. El cas és que la indústria hotelera necessita cuidar al màxim i Sogesur ha presentat a l'Ajuntament un "dossier" en què es detallen les mancances per poder seguir amb la tasca encarregada.

El Sr. Sánchez ens confirmà que és d'urgent necessitat, ja per a l'any 1.983, fer unes obres a la depuradora ubicada al final del carrer "Doç de mayo", davora la carretera de Cala Blava. Algunes de les renovacions a fer són el canvi parcial de turbines i motors per a augmentar l'oxigenació. També s'ha de posar l'adequat equip mecànic per a eixugar el fang. Un mal a evitar és la pudor que a la temporada d'estiu se senten de vegades a les instal·lacions de les bombes impulsores de davant San Diego".

Per altra part es si es

Miguel Sánchez Madrid, delegat a Balears de "Sogesur" i enginyer responsable dels serveis d'aigües del terme de Llucmajor

duu a terme el projecte, ja aprovat, de canalitzar les aigües residuals de la zona residencial de Son Verí amb una adequada estació de bombeig ubicada prop del torrent de Saluet, darrera els hotels, això ajudaria a anul·lar dificultats a les instal·lacions ja existents.

Diu D. Miguel Sánchez que aquesta obra de Son Verí, possiblement estigui feta el pròxim estiu, ja que la duració de les obres està prevista per a dos mesos. Esperem que la cosa funcioni i puguem dir que l'encert ha presidit tota la iniciativa.

Tomeu Sbert.

“Els carlistes acceptam a D. Joan Carles, pero som fidels a la nostra dinastia”

Si paulatinament hem prestat les nostres pàgines als representants de les distintes forces polítiques presents dins l'Ajuntament, no podíem passar per alt la figura de D. Damià Contestí com a capdavanter de la candidatura "Independents de Llucmajor". Però el Sr. Contestí té també altres facetes de què parlar-nos: el carlisme actual i les seves arrels històriques, la institució nobiliària i l'Ordre del Sant Sepulcre... D'entrada hem de dir que la "tarjeta de presentació" del nostre entrevistat és la següent: Il.lm. Senyor Erey D. Damià Contestí i Sastre d'Esthàcar, Cavaller de l'Ordre del Sant Sepulcre de Jerusalem, profés en el Capítol Noble de la Corona d'Aragó; Doctor en Dret per la Universitat de Navarra; Membre Numerari de l'Institut Jurídic Internacional "Francisc Suárez", membre de la Unió de la Noblesa Mallorquina i Mestre de Cerimònies de la Junta de Govern, membre de la Reial Germandat de "Hidalgos" de Vivar-Ubierna i Cronista de Son Consell, membre de l'Escola Castellana d'Investigació i Lletres "Santo Domingo de Guzmán", professor de l'Institut Especialitzat de Doctors de Burgos, professor de Dret a l'Escola d'Arts Aplicades de Palma, President Regional del Carlisme del Regne de Balears, Tinent d'Alcalde de Lluchmajor (sic), ex-Jutge Lletrat de Pau de dita ciutat, Dignitat Comtal i Canònic com a profés Sepulcrista, Creu Distingida de St. Ramón de Penyafort, en possessió del Laure Suarecià de Plata amb distintiu vermell, etc.

-Fetes les presentacions passem al diàleg. Algú em va dir que vostè sempre lluita amb els qui perden. Unió Autonomista l'any 1.977 el Partit Carlí l'any 1.979

Independents de Llucmajor a les municipals. Com ha encaixat tantes derrotes? Se sent desencantat i frustrat?

-Crec que no m'equivocaria gaire si digués qui és aquest tan "llest" que digué això de mi. Segurament ell farà carrera (o corral), perquè és de suposar que procura anar sempre amb els qui guanyen, cosa aquesta, de molta pràctica per aquí.

Es notori que jo sempre he estat carlista o tradicionalista militant. Ho dic perquè Unió Autonomista fou una coalició d'alguns grups, cap dels quals renunciava a la seva personalitat. La candidatura Independents de Llucmajor no era més que una candidatura d'electors, individualitats cada una de les quals tenia les seves idees; si la candidatura era globalment independent, no per això cada individu deixava de ser allò que sempre havia estat.

Crec que un home, havent optat per un determinat ideal (i això és el Carlisme, no pròpiament un partit) la cosa millor que pot fer és mantenir-se en dita opció i no ser un "giracassagues".

En conseqüència ni me consider derrotat ni desencantat. El fet de no haver sortit Batle no em va causar frustració, me causà una altra cosa. Jo havia servit el poble gratuïtament durant anys com a jutge i crec que no era cap desbarat admetre la probabilitat d'esser batle per vots, partint de la base que en el poble "tots mos coneixem". Me vaig convenir que tots ens coneixem... de vista. I ja me direu quin concepte m'han de merèixer certs sectors que m'haurien votat —i no d'esquerres, per a sorpresa meva— que es deixaren prendre el pèl amb la mentida que havíem pactat amb els socialistes. Tal mentida va restar-me gran quantitat de vots. Ara bé,

quan UCD i PSOE feren el pacte municipal no sé on eren els qui em negaren vots per mor del meu suposat pacte. Pel que hem vist jo no podia pactar; UCD —a qui votaren tals sectors— sí podia fer-ho. Encara me pregunt com és possible que, coneguent-me, me creguessen capaços de "trempons" així!

EL BALANC DE LA NOSTRA ACTUACIO

-Com valorau l'acció que heu fet a l'Ajuntament?

-Amb dos regidors dins una corporació de desset, amb una UCD majoritària i un PSOE nombrós que, a més, acabaren fent un pacte en què nosaltres no entràrem, la nostra acció havia de ser per força quasi nul·la... i vist el resultat de l'elecció havia de faltar-nos la imprescindible il.lusió. De totes maneres podríem consignar l'estudi sobre el canvi de noms dels carrers (encara que les decisions preses pel Plenari no s'hi ajustassin completament). També presentàrem una moció, raona-

da històricament i jurídicament, perquè el Consistori es pronuncià per l'article 151 de la Constitució en relació al procés "autonòmic" la moció va ser entretenguda mesos i mesos fins que el PSOE va presentar-ne una altra amb la mateixa proposta, que sí que tot d'una va poder ser vista. Quines coses, eh? Per cert, que temps després el mateix Consistori replantejava la qüestió i es decidia per l'article 143, votat pels mateixos que havien proposat i votat el 151. Naturalment, jo em vaig mantenir en la mateixa postura, inicial. També a iniciativa nostra es posà sobre la taula el cas de la ruïnosa torre de S'Estalella. Igualment el nostre grup ha fet mocions sobre altres temes culturals i sobre l'escorxadador. No sempre les nostres iniciatives han estat ateses per part de la majoria: hi ha mocions entregades fa més d'un any i encara no els ha llegut parar-hi esment.

"VOLIA DIMITIR"

-De tot quant deis es

desprèn que vos heu sentit marginats?

-Si tenim present les tensions que han existit entre nosaltres i la majoria municipal, sobretot els primers mesos, i tal com les "coses" s'han portades pel que fa a la cultura, una certa marginació era inevitable. Quan aquestes tensions havien cedit es va fer el famós pacte, del qual quedarem exclosos. Però més que marginat m'he sentit mancat d'il·lusió, fins al punt que si no he dimitit —tal com havia pensat— ha estat solament per consideració als nostres 685 votants. Si la nostra candidatura hagués tret, per exemple, quatre regidors, podria haver constituït un grup d'oposició amb una certa eficàcia, però si només érem dos no hi havia res a fer. I ara manco, quant tot ja ve pactat i consensuat. Jo no estic per entregar-me a "batalletes" inútils (n'estiga segur qualcú de la vostra revista) ni per fer "quixotades", que ni se saben ni s'agraeixen. L'electorat va confiar majoritàriament l'administració del poble a UCD i al PSOE, per tant, no hi ha res a dir. Però que no protestin ara; cada poble té el govern que es mereix i ara no podem donar la culpa a en Franco.

-Com valorau el fet que el vostre company B. Garcias passàs a Aliança Popular?

-El Sr. Garcias és lliure d'afiliar-se al partit que més li agradi. Però si tenim present que no deu el càrrec a AP millor hagués estat acabar el mandat per afiliar-se. I més sabent que el nucli d'AP que pogués haver-hi l'any 79 no ajudà precisament a la nostra candidatura. Ara bé, he de consignar que el Sr. Garcias no ha perdut el contacte amb mi i l'he tengut al costat sempre que m'ha interessat.

"A LA VILA ES MILLOR ESTAR A CA SEVA"

-Tot quant deis ens fa pensar que no tornareu promoure cap altra candidatura...

-De cap manera. I he d'aclarir que primitivament

"Dins l'Ajuntament m'han fet perdre la il·lusió"

no havia tengut idea de promoure'n cap, però dos subjectes me cridaren i m'insistiren, fort i no et moguis, a formar i encapçalar una candidatura. Encara no he arribat a sebre a què vengué tant d'interés, perquè una vegada que vaig estar "nedant", d'aquells dos, no en vaig tornar sebre res ni vaig comptar per res amb ells; varen desaparèixer com l'ànima de Robert. Idò, què et pensaves? I no em faceu parlar! Per demés, estic segur que no faré falta a ningú, que ningú me vendrà a cercar. ¿Sabeu quantes suggerències espontànies he rebut, quantes persones han vengut oferint col·laboració? Una! A la vila, val més estar a ca seva.

"EL CARLISME NO ES NI SERA CAP RELIQUIA"

-A l'hora de definir-vos ideològicament no dubtau a declarar-vos carlista. Ara bé, això de Partit Carlí no és vaui en dia poca cosa més que una relíquia històrica?

-El carlisme no és cap relíquia ni ho serà mai. Vosaltres coneixeu el carlisme? Si el coneguéssu hauríeu arribat a les següents conclusions:

a) Que s'ha estat mentint descaradament als espanyols, amagant-los precisament el fons ideològic del carlisme, les seves motivacions i les seves arrels populars. La Història és escrita pels vencedors i com que no hi havia forma de vèncer el carlisme —a pesar que fos denotat militarment— era precís mentir. El poder establert usà totes les armes publicitàries durant anys i més anys presentant-lo com un moviment purament dinàstic, reaccionari, antiquat i enemic de la llibertat.

b) Que els sobirans car-

listes —millor diríem "legitimistes"— tenien a favor seu la legalitat, perquè Ferran VII no tenia poder per derogar una llei fonamental de successió.

c) Que per interessant que sia la qüestió dinàstica molt més ho és el caràcter de moviment popular. Per la seva extensió geogràfica i cronològica alguna cosa hi haurà que no sia pur dinastisme.

d) Que al costat del carlisme hi havia el poble —sobretot en el medi rural—, perquè desitjava seguir essent espanyol (i, respectivament, català, navarrès, basc, extremeny, etc.) contra les ideologies importades de l'estranger, com el liberalisme. El poble volia llibertats concretes, les autonomies regionals i municipals, trepitjades per l'absolutisme i el liberalisme. Aquest predicava una llibertat abstracta, només aprofitable per les minories oligàrquiques urbanes, prevalgudes pel poder del diner.

e) Que malgrat que la ben pagada propaganda liberal i feixista (1.937-1.975) digués que el carlisme era la reacció, el feudalisme, la Inquisició, etc. no és així, ja que defensa postulats molt liberals: control del govern (autogestió), reconeixement del dret de les forces socials (professions, carreteres, oficis...) o a elegir diputats propis, juntament amb els dels partits polítics. Per descomptat també defensa el sistema federal per a tota Espanya, que no és altra cosa que el recobriment de la

personalitat de cada regió nacionalitat.

EL REI JOAN CARLES I LA QÜESTIO DINASTICA

-D'aquesta llarga exposició podríem treure la conclusió que no acceptau el Rei Joan Carles I?

-Si bé D. Joan Carles ens mereix tots els respectes —l'acatament és obligat, iguals que ho seria a un president de la república o a un dictador: és el Cap de l'Estat, no?— mentre les coses estiguin com estan avui, no se'ns pot exigir que retirem la fidelitat a la nostra dinastia. No plantejam cap dinastisme, però que no s'estranyin si reafirmam les nostres lleialtats.

"LA NOBLESA ES UN VALOR ESPIRITUAL I HONORIFIC"

-Passem a un altre tema, ben conegut per vostè: Què representa avui en dia ser noble?

-La noblesa és un valor purament espiritual i honorífic; no és rendable ni cotitzable econòmicament. No comporta cap càrrega per al poble ni comporta privilegis onerosos o molestos per a ningú. Si admeten la transmissibilitat d'un patrimoni material (finques, cases, etc.) no s'ha de negar la transmissibilitat d'un patrimoni espiritual, familiar i honorífic. Es clar que comporta una conducta, un estil de vida i un comportament digne i que no desmeresqui dels seus blasons, però això ja és una altra qüestió. És interessant que la noblesa es porti amb naturalitat, sense "estridències" ni beneïtures. El fet de ser noble i pertànyer a l'Ordre del Sant Sepulcre no em fa sentir superior a ningú, sinó m'haurien de dur al psiquiatre.

Maties Garcias

LLEGIU CADA MES

S'ARENAL

DE MALLORCA

Contra les juguetes bèl.liques

Ha arribat Nadal i els Reis. Els nostres al.lots han rebut tota casta de juguetes. Tots sabem la importància que té el joc dins la vida del nin. "Jugar és la seva principal activitat, la millor manera d'expressar-se, el camí per anar creant la seva personalitat i el caràcter futur.

Nadal i Reis, per als al.lots, sonen a juguetes. Aquests cars i monopolitzats "artefactes" ocupen el primer lloc entre els interessos, desitjos i somnis dels nins. Però una bona part de les juguetes que s'anuncien en els mostradors i espais publicitaris reproduïxen "artefactes" per a matar. Són les juguetes bèl.liques que afavoreixen la separació de rols (nin/nina) i de pares (el bo/ el dolent) dins

la societat, alhora que manifesten un clar menyspreu per la vida.

Nosaltres creïm que hi ha moltes altres juguetes que pedagògicament són més valuoses, estimulants i positives. Juguetes que ajuden a la formació dels nostres infants, al mateix temps que els diverteixen, que els fan fer bulla.

Per tot això ens oposam a les juguetes bèl.liques i vos demanam que no en compreu cap. Regalau juguetes que afavoresquin la imaginació i la creativitat, juguetes que "col.laborin" amb els pares i els educadors en la tasca de formar i fer créixer --amb alegria-- els al.lots.

Aina i Joana.

**Centre d'activitats infantils de la
Parròquia de Lluçmajor.**

EL CLUB D'ESPLAI DESITJA A TOTS ELS
LLUCMAJORERS
UN BON NADAL I UN FELIÇ ANY NOU.

Framon, s.a.

ALMACEN Y OFICINAS:
Ctra. Lluçmajor-Porreras, Km. 1
Teléfono 66 08 37
LLUCMAJOR (MALLORCA)

ALMACEN:
Cardenal Pou, 9 - Tel. 55 28 05
MANACOR

També en el 82

Els pobres han mort en els nostres carrers

Fa un any, per aquestes dates, fèiem el propòsit que a Mallorca ningú no morís de fred, d'abandonament i solitud. Amb aquesta intenció, amb el fort impacte dels sis marginats morts en el nostre carrer el 81, s'obria l'Hospital de Nit.

Per desgràcia aquestes bones intencions han resultat en part fallides. Tancam l'any 82 amb el dolor i el remordiment de no haver evitat que, en els mateixos jardins on es passegen mils de turistes que troben entre nosaltres llit, menjar i acolliment, morissin persones abandonades, sense despertar en l'opinió pública cap commoció ni conat de protesta, sense ocupar en els mitjans de comunicació altre espai més enllà de la petita ressenya del succeït sense importància.

Davant aquesta deshumanitzada situació creïm de tota urgència repassar i aplicar-nos la paràbola del Samarità:

-Han ocorregut aquestes morts --i en el futur continuaran-- perquè per desgràcia els sacerdots i levites de 1.982, els sacerdots i levites de la religió, de la política, del poder, dels sindicats... segueixen davallant

i pujant dels seus temples, de les seves misses, dels seus programes, de les seves ètiques, de les seves lluites... sense parar, sense reparar, sense preocupar-se del marginat que dorm en el banc de la plaça, de la gitana o que demana almoïna, del gat que tambaleja entre els cotxes.

-Però diguem també amb tota sinceritat que han ocorregut aquestes morts entre nosaltres perquè els Samaritans de vocació s'han convertit, moltes vegades, en samaritans de professió, que classifiquen i estudien el pobre darrera una taula, que acullen i ajuden el pobre dins de les seves benintencionades institucions. Samaritans d'horari i programa que esperen que el pobre hi arduesqui, però que no surten al camí per recollir-lo.

-Des d'una consciència de culpa col.lectiva, de tots i cada un de nosaltres, ens atreveríem a demanar, a suplicar, tan sols, que aquestes morts de l'any 82 no hagin ocorregut en va, que ens serveixin de redempció, de salvació, de replantejament de les nostres ètiques, creences i caritats.

Delegació Diocesana
D'acció Social

Plaça Espanya, 11 bis.

Born, 7 Tel. 66 02 75

JOIERIA - RELLOTGERIA
COMPOSTURES

Olegario

TROFEUS I GRAVATS
ART. REGAL

Es un dels més antics i valuosos de Mallorca

El betlem del Convent, una joia de l'art religiós

Hi ha imatges que necessiten una adequada restauració

El betlem o representació gràfica del naixement de Jesucrist constitueix una de les festes més simpàtiques i populars del temps de Nadal. Antigament eren més freqüents que avui, els betlems, a les cases particulars. Generalment el betlem es construeix damunt una taula o una postissada a un racó de la sala; la part central és ocupada per la cova, dins la qual hi ha figuretes de terra o de fusta —ara també de plàstic— que representen l'infant Jesús, la Mare de Déu, Sant Josep, el bou i la mula.

En els voltants de la cova hi ha una paisatge molt variat, amb muntanyes, penals, caminois, arbres, cases, pous, etc... i escampats per allà hi ha pastors i pastorets, ovelles, bous, gallines i tota mena d'elements característica de la vida rústica. A més d'aquests elements que són comuns a totes les regions, cada comarca hi posa una cosa pròpia. Així a les illes no hi sol faltar la sínia i el molí de vent. A Mallorca el betlem, quasi sempre, estava cobert amb un envelat, en el qual anaven penjades taronges i neules que eren el goig de l'al.lotea; a Menorca estava cobert d'una enramada de murta i hi solien penjar estrelles de paper lluent i angelets.

Durant totes les festes de Nadal, l'infant Jesús està ajagut dins la menjadora; el dia de Cap d'Any el solen posar assegut i per Epifania arriben els Reis d'Orient a adorar-lo.

EL BETLEM DEL CONVENT.

Independentment de la tradició popular, a distints pobles de les illes es troben betlems de notable antiguitat i qualitat artística. Concretament a Lluçmajor, Pe-

tra, Artà i Maó. L'origen d'aquest naixements és degut a l'expansió de l'ordre franciscana per la nostra terra i tots, sense excepció, tenen el denominador comú d'estar realitzats a imatge i semblança del betlem del Convent de Jesús Extramurs de Ciutat que actualment és conservat a l'església de la Sang.

Així el betlem del convent de Sant Bonaventura coincideix amb la premisa general. Els religiosos franciscans propagaren la devoció del seu fundador pel misteri del Naixement i a totes les esglésies conven-

tura foren els inspiradors de la iconografia barroca.

Per altra part, hi ha una dada suggestiva en quant a la cronologia del naixement. El 1.705 s'adquiriren un dossier, una cadira envellutada, unes estovelles, i unes quantes ovelles noves mentre les restants de la guarda es renovaven. El 1.710 la cova va ser objecte d'una decoració a l'oli, així com el sòtil i el mural, el mal estat del qual, transcorreguts els segles, va fer que fos substituït pels actuals, sorgits del pinzell de Francesc Salvà de Sa Llapàs i Ripoll.

UNA NECESSÀRIA RESTAURACIÓ.

Destaquen en el betlem del Convent per la seva qualitat artística i bona conservació les talles barroques de Sant Josep i la Verge, així com els àngels anunciadors i les figures del bou i la mula. Amb el transcórrer dels anys, les figures han patit les esquinçadures normals. Així veim que a alguns àngels cantors els falta una mà i alguns pastors també han sofert la pèrdua de qualque membre o detall. Paulatinament el pas del temps pot danyar definitivament aquesta joia de l'art religiós.

Els diversos estaments llucmajorers haurien de prendre consciència —tal vegada la rutina de la seva habitual contemplació ho ha impedit— que el betlem del Convent és un dels més antics i valuosos de l'illa. Les festes nadalènques que anualment col·loquen el naixement com a protagonista, podrien ser una cridada o toc d'atenció per a iniciar una campanya destinada a l'adequada restauració de les talles deteriorades.

Francesc Verderra.

tuals s'ubica a la primera capella, generalment a un nivell inferior al de la pròpia església per a donar realç a la cova, escenari principal del naixement. Bartomeu Font Obrador, en el tom quart de la **Historia de Lluçmajor** aporta dades sobre la seva antiguitat i així el 1.637 apareix documentada la capella del betlem. En quant a la seva nissaga italiana, aquesta hipòtesi sembla sustentada pel fet de trobar els noms de fra Rafel Poponi i fra Josep Stori que formaven part de la comunitat llucmajorera l'any 1.642 i que p'en-

Joan Monserrat i Parets i l'Escola dels Socialistes

La polèmica amb D. Francesc Mulet (1.911 - 1.912)

Jaume Oliver.

Sens dubte estam a un temps de retrobament de moltes de coses. Per diversos motius s'investiga més la història local, es redescobreixen persones i obres, es comparen tendències i es diuen i s'escriuen dades que, no fa massa temps, havien de romandre dins un caixó escrites o dins la memòria guardades i, sovint, amb por. Sortosament estam vivint una experiència que ens possibilita un clima de major llibertat. Però a major llibertat ha de correspondre una major responsabilitat i un major equilibri.

Aquesta consideració prèvia m'ajuda a introduir la figura de Joan Monserrat i Parets, del qual, en els exemplars d'aquesta revista corresponents a novembre i desembre 1.982, B. Prohens n'ha escrit una breu semblança biogràfica i una aproximació al seu pensament.

No és la primera vegada que escric sobre ell, al menys és la quarta (la primera fou l'any 1.977). I sempre he escrit fent referència a un aspecte molt concret de la seva biografia: la seva actuació a Llucmajor com a mestre, a l'escola dels socialistes, que estava al núm. 35 de la Plaça. I sempre m'he quedat amb les ganes de conèixer de forma molt més ampla la seva vida i la seva actuació política i sindical.

Perquè, el que cal fer amb tots els que formen ja part de la història no és convertir-los en un mite, sinó analitzar la seva actuació i escrits, ja sigui per documentació o per recollida d'informació oral, i descobrir el seu perfil, que sempre resulta complexe, amb els aspectes positius i amb els defectes o contradiccions.

No tendriem quasi gens de documentació so-

bre l'activitat de Monserrat i Parets com a mestre si no hagués sorgit una sonada polèmica entre ell i D. Francesc Mulet, llucmajorer d'ideologia dretana, que feu publicar totes les cartes que s'havien dirigit recíprocament.

De totes formes, el setmanari "Lluchmajor" deixà constància de l'escola que ell regentava (es refereix als anys 1.912 i 1.913).

"En materia educativa, Lluchmajor tenía 13 escuelas, algunas de más de un centenar de alumnos: Escuela para niños de D. Romualdo Claverol; Escuela para niños de D. Rufino Carpena; Escuela de la Agrupación Socialista; Escuela de niñas de Da. Catalina Coll; Escuela de niñas de las Hermanas de la Caridad; Escuela de los Hermanos Franciscanos; Escuela Graduada; Escuela de Mn. Miguel Salvá; Escuela de D. José Juan; Escuela de Da. Emilia Nicolau; Escuela de Da. María Juliá; Escuela del Sagrado Corazón y Colegio Elemental de D. Cristobal Calafat."

Analitzem, però, les característiques de l'esmentada polèmica.

El conjunt de la polèmica està integrat per deu cartes. Les cinc escrites per Monserrat i Parets foren publicades a "El Obrero Balear" i les cinc escrites per D. Francesc Mulet a "Correo de Mallorca" (la primera també la publicà "El Obrero Balear") segons aquest ordre:

- 1.- Monserrat. 18 novembre 1.911.
- 2.- Mulet. 2 desembre 1.911.
- 3.- Monserrat. 9 desembre 1.911.
- 4.- Mulet. 16 desembre 1.911.
- 5.- Monserrat. 23 desembre 1.911.
- 6.- Mulet. 30 desembre 1.911.
- 7.- Monserrat. 13 gener

1.912.

8.- Mulet. 20 gener 1.912.

9.- Monserrat. 3 febrer 1.912.

10.- Mulet. 19 febrer 1.912.

Dia 25 de febrer, el Sr. Mulet signava el pròleg de l'opuscle de 88 pàgines que les reunia totes deu i era publicat a instàncies seves amb el següent títol: "La escuela de los socialistas de Lluchmajor y su maestro o sea polémica sostenida por D. Francisco Mulet contra D. Juan Monserrat", (Tip. de Sebastià Pizá. Palma de Mallorca. 1.912).

Diu el Sr. Mulet en el pròleg:

"Deseoso de que el público falle con perfecto conocimiento de causa y quedan, así, las cosas en su debido punto le ofrezco el divertido espectáculo de nuestra polémica, no de prisa y corriendo sobre un carro, sino coleccionados todos sus lances en un folleto".

La primera carta de Monserrat i Parets és motivada pel fet que en el Centre Conservador, el Sr. Mulet discutint amb el Sr. Miquel Estela, candidat socialista, digué:

"Com are aqueste escola que tenen (refiriéndose a la nuestra) que en es nins de tres anys ya el s'ensenyen que no heya Deu, que s'emblema nacional es un padás brut, lo que dará per resultat que aquets atlots no tendrán respecta a n'es seus pares, no entregarán es jornal, etc." (transcripció textual de les pàgines 28 i 29).

Aquestes paraules eren negades pel Sr. Mulet, que afirmava haver dit:

"que las Escuelas de Ferrer o ferreristas son anticatólicas, antipatrióticas y antisociales, y de aquí sacaba como consecuencia que si la escuela de los socialistas de Lluchmajor y la de

cualquier pedagogo del mundo fueran ferreristas serían enemigas del catolicismo, de la patria y de la Sociedad". (p. 18).

Aquest "malentès" inicial originà la polèmica, que des del primer moment es mogué a nivell polític-ideològic, no pedagògic, amb la qüestió educativa com a excusa. El conjunt de les cartes en ocasions resulta interessant, en ocasions massa reiteratiu ja que constantment es fan referències al que s'ha dit abans, matisant o negant. I en ocasions s'arriba a les paraules més fortes i a la mútua desqualificació.

Monserrat i Parets insisteix que l'escola dels socialistes de Llucmajor no és ferrerista (o sigui, seguidora de l'ideari de Francesc Ferrer i Guàrdia, anarquista català, fundador de la "Escuela Moderna" i afusellat l'any 1.909 com a presunt investigador dels fets dels fets de la Setmana Tràgica de Barcelona) sinó que:

"Estoy cansado, Sr. Mulet, de repetir que mi escuela es independiente de toda tendencia política o filosófica, que se limita a exponer la verdad científica sin inmiscuirse en los misterios de la fe ni combatirlos de intento. Y esta escuela no pretende hacer católicos ni tampoco socialistas. Lo que se propone es hacer ciudadanos laboriosos, buenos, honrados, conocedores de sus derechos y deberes, que amarán y defenderán la verdad por encima de todas las cosas" (p. 47).

El Sr. Mulet torna, una i altra vegada, a afirmar el caràcter anti-religiós de l'escola de Monserrat i Parets, fins que aquest arriba a fer professió de fe cristiana:

"Sí, soy cristiano, Sr. Mulet, partidario decidido de aquel Cristo filósofo de Galilea, del vehemente tribuno que en Jerusalén ex-

pulsó a latigazos a los mercaderes del templo; del Cristo humilde que nació en una cueva, iba descalzo y despreció las riquezas; del mártir del Gólgota que, abnegadamente dio su sangre por defender la verdad y redimir al pobre, al oprimido, al necesitado, al hambriento; del Cristo que fraternalmente lavó los pies a sus discípulos, de aquel Cristo todo humildad, todo amor, todo justicia..." (p. 30).

Aquesta polèmica no constitueix més que una mostra de la forta lluita ideològica que aleshores existia. En concret, l'educació servia, freqüentment, com a ocasió pròxima per a una o altra manifestació d'aquesta lluita. Per exemple, l'any 1.910 se celebrà a Palma un "Mitín catòlic contra las escuelas laicas" i el curs 1.912-13, amb motiu d'haver de deixar les Religioses de la Puresa la regència de l'Escola Normal Femenina (la directora era la Madre Alberta) i venir quatre catedràtiques de Madrid destinades aquí, la reacció de la ideologia dretana-religiosa fou feres-ta.

De totes formes, resulta necessària la lectura completa de tota la polèmica. Es pot afirmar que Monserrat i Parets, els anys 1.911 i 1.912, encara no havia assolit la maduresa que demostra en la seva activitat política i sindical de després. Quan es desenvolupa

la polèmica només té 22-23 anys; després és regidor socialista de l'Ajuntament de Lluçmajor quan en té aprop de trenta, essent els anys més rics i més plens d'activitat els que omplen la trentena i la quarentena (quan morí, vilment afusellat, com tants d'altres l'any 1.936, en tenia quaranta set). Per tot això, la seva activitat com a mestre s'ha de considerar com una activitat menor, encara que molt important i fructífera (d'altra banda, s'ha de fer constar que no tenia els estudis de mestre acabats).

Per acabar, me sembla interessant el judici sobre Monserrat i Parets, escrit pel

Rvd. Sr. Bernat Trobat i Ferrerjans a la publicació "El Colegio La Salle - San Miguel en la historia cultural de Lluçmajor", original de Sebastià Rubí, i editat l'any 1.976 a Paterna (València):

"Es de hombres honrados y caballeros hacer notar que el Sr. Monserrat Parets, en contra de lo divulgado, en sus repetidas intervenciones como Concejal, siempre se dejó guiar por la cordura, la cortesía, la entereza y por la defensa de la moralidad de la juventud. De ello son testimonio ineluctable las Actas del Ayuntamiento correspondientes a su actuación. Fue edil eficaz y consciente de la representación que llevaba. Sus hijos D. Miguel y D. Sebastián, nietos y biznietos no debieran olvidar nunca que de las actas del Consistorio pueden sacarse una fotografía síquica de lo que fue su padre y abuelo. Será siempre un recordatorio muy valioso, testificado con la firma de todos los concejales y del Secretario Don Guillermo Aulet Pericás" (p. 15).

D'altra banda, "El Obrero Balear" l'any 1.935 afirmava:

"Cuando hemos buscado las causas generadoras del desenvolvimiento político-sindical-cooperativista del pueblo lluchmayorense, sólo hemos podido dar con ésta: Juan Monserrat Parets, con sus veinticinco años de apostolado socialista. Su historia es la historia de la organización obrera de su tierra, en la que tanto

ha fecundado la semilla que tan sabia e insistentemente arrojara. Hagamos la justicia de consignar que Juan Monserrat, en su magnífica siembra, ha tenido un digno colaborador y continuador en su hermano Miguel, alma y guía del movimiento cooperativista actual.

Cuando años permitan atalayar con dilatada pers-

pectiva la obra de los hermanos Monserrat Parets, Lluçmajor perpetuará su memoria".

¿Ha arribat ja el moment de conèixer i fer justícia, no tan sols a Monserrat i Parets, sino a un grupat de dotzenes de lluchmajors de totes les ideologies que ara són desconeguts entre nosaltres?

Sabates Gramet
Ca'n Gramet

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

**MATERIALS DE
CONSTRUCCIO
ANTONI VIDAL**

**AGENT "FIBROTUBO"
MATERIALS DE CONSTRUCCIO
SERVEI A DOMICILI**

Tel. 66 06 88

Gent de la vila

Madò Bárbara, sa conserge de ses escoles

Madò Bàrbara Salvà Sastre va néixer fa 70 anys i d'es quals 32 els ha passat a Ses Escoles. En fa 6 que està jublada, però tanmateix, segons paraules seves, no poden passar sense ella.

-Quants d'anys foreu conserge? Com va ser que entràreu a Ses Escoles?

-Vaig venir per Cap d'Any, fa 32 anys. S'home meu ho va ser 11 anys es conserge, no ho vaig ser sempre jo. Teníem un colmado, però el mos tancaren per sospitar que teníem farina, s'homo meu estava malalt i quan va entrar de batle En Llorenç de Vallgornera, que era parent nostre entràrem aquí.

Sempre han estat igual ses feines d'aquí de dins?

-No, ses feines s'han fet més grosses perquè s'escola ha prosperat. An es menjador no hi havia res, ni cadires per asseure. Primer feia foc a la mala, llavors tenguérem un fogó damunt una roda de cotxo. Sa llet era de polvo, es mestres la preparaven, no hi havia termo ni res. An es menjador hi havia 10 ninets, i es "Moreno Senegar" venia a fer es dinar. Anàrem a Ciutat amb don Vicenç Villalonga, que era es director, i compràrem 30 culletes i forquetes.

-Quina feina vos agrada més?

-M'agrada tot, fer es menjar, fer net... Ara volem que tornin marxar ses màquines de fer calça, de brodar i de cosir, i ja en som.

-Sa gent se troba molt bé amb vos perquè sempre estau de bon humor. Això vòl dir que vos deu agradar sa vostra feina, però... està ben remunerada?

-Tot m'agrada, si no m'agradàs no seria aquí.

ME PENS QUE SENSE JO
NO HAN DE PODER
PASSAR.

Me, pens fer falta, pareix mentida!

Sempre m'han pagat a S'Ajuntament i sempre he estat contenta amb allò que m'han donat. Ara ho duen an es banc.

-Recordau tots es mestres i directors que han passat per aquesta Escola?

-Uf!, n'han passat de per tot: de Leon, madrileny, catalans, una directora de Badalona, ara n'hi ha un de Burgos... Quasi tots es mestres que hi ha ara han estat alumnes d'aquí: Ses Rubí vengueren a fer ses pràctiques. En Joan Monserrat, es director, havia estat alumne i En Toni Martorell també, el vaig ventar moltes vegades.

Quan vaig entrar hi havia don Pedro Urbina de director, llavors don Vicenç Villalonga, després don Antoni Salvà i ara tenc En Joanet.

-Quins canvis heu vist a S'Escola?

-De tot d'una s'edifici estava dividit, una bandera a cada banda: a un costat ses nines i a s'altre es nins; a s'entrada tot era roca i es carros travessaven per enmig. Quan va ser director el Sr. Villalonga feren ses barreres, que costaren 12.000 pts: les va fer es ferret Pou.

An es temps del Sr. Urbina veníem flors per fer doblers pes pedrissos i començàrem es jardí. Un dia don Pedro me digué: "Tengo los hoyos hechos i no sé qué sembrar" i jo li vaig suggerir que sembràs figures perquè fan ombra i fruita i ara n'hi ha 8.

-En tants d'anys n'haureu vist de tot color. Recordau alguna anècdota interessant?

-Me n'han passades tant!

Un dia va tenir un capellà de Bunyola per fer un "Centre de Col·laboració" i

me digué: "què hi ha per dinar?" i jo vaig dir: "Sopes" i ell va contestar: "guerra a ses sopes!". Aleshores vaig pensar "vaja quin beneit!" Aquell dia Na Marieta Ramon, filla de don Gabriel, servia an es menjador i an aquell homo quasi no n'hi va posar (perquè jo li havia dit), i després sa ni-

na em va dir: "aquell capellà en vol més" i jo, abans de refegir li vaig fer dir an es capellà: "Pau a ses sopes", i molt que li agradaren!

I a noltros també nos ha agradat molt conversar i riure una estona amb madò Bàrbara de Ses Escoles.

C. Julià i C. Font.

BAR - MUSIC CA'N TANO

SI CERQUES UN AMBIENT
AGRADABLE, AMB LA
COMPANYIA DE LA MILLOR
MUSICA D'AVUI,
T'ESPERAM AL
C/. D'Es Vall, 2

Xerrades de cafè

El problema de mai no acabar

-Què no saps lo que mos vol fer, pagar, ara, es nostro Ajuntament?

-He sentit cosa sobre una aigo que no usam.

-Això mateix, encara que es tracta d'un impost, que, més que impost, millor seria dir-li un càstig, ¿l què te pareix?

-Me pareix molt bé.

-De manera que tu consideres just que, sense emprar aigo, hagin de pagar tres-centes pessetes cada mes...?

-Sí.

-Supòs que tu deus tenir comptador d'aigo.

-Es clar que en tenc.

-Per això converses així, perquè aquesta mesura t'afavoreix.

-Idò, tu posa aigo!

-I si no en vull posar? Jo el tenc resolt en es problema de s'aigo.Tenc una cisterna molt gran, i una bona instal.lació per tota sa casa.

-Idò paga ses tres-centes pessetes.

-No les pagaré!

-Ho crec que faràs tot lo possible per no pagar

ni posar es comptador d'aigo.

-Jo te dic que la tenc segura, mai en falta, no és com es Servei municipal que és capaç d'estar més de quinze dies sense donar cap gota ni cap explicació...

-Es nostro Ajuntament va heretar un servei i instal.lacions molt deficientes...

-I les han de pagar es qui no tenen aigo!

-Les hem de pagar entre tots, perquè lo que no pot fer es nostro Ajuntament és entregar ses instal.lacions i totes aquestes obres tan deficientes an es Servei Hidràulic que, segons s'altre batle, és es responsable d'es desastre.

-¿l per què no?

-Perquè si deixassin es servei paralytitzat altra vegada, a més de no tenir aigo, es qui hem pagat una connexió tendriem es problema més gros, amb una depuradora que per falta de cabdal, quedaria plena de rovell i més espanyada de lo que està ara.

-Idò començarem de bell nou. Tanmateix així

con anam ara en més d'un 90 o/o de pèrdues d'aigo, no podem anar. Es poble no té per què haver de pagar tots es desastres polítics que va fer s'altre Ajuntament i continua aquest.

-Jo crec que aquesta no és sa solució. Sa millor és corregir com es pugui aquestes deficiències, a fi de poder tenir un servei correcte, segur, i convenient per a tots.

-Sí, però pagar tres-centes pessetes cada mes, no és gens convenient per a ningú...

-Es una ajuda: per pagar es gastaments d'es Servei i an es mateix temps una invitació a que es qui no en tenen posin comptador d'aigo.

-A mi i a molts com jo, haver de pagar per una cosa que no empram.

-Idò la demanes...

-I, si no la necessit?

-Uns bons pardals estan fets molts de llucmajorers, que mos posen un servei d'aigo potable i netejament, i la major part no l'aprofitam, perquè, per no pagar, mos estimam més emprar aigo contaminada, lleixiuet...

-Uep! Jo no n'he beguda mai, d'aigo contaminada!

-I tu què saps? si no

l'has feta mai analitzar!

-Ni en tenc necessitat.

-¿Saps qui són es qui es an contaminats?, idò es polítics d'ara, que en un emps —de crisi com pateix es nostro poble—, en lloc de urpimir impostos, fan tot o contrari.

-Es gastaments de ses instal.lacions de s'aigo i de sa depuradora no surten de l'aire del cel...

-Ni de sa nòmina d'es batle, ni de sa d'es regidors, aquests sí que els tenen ben guardats.

-Es natural...

-Ni d'es doblers que tiren en festes i ajudes gens necessàries.

-Tu penses així...

-No, jo no. Sa majoria de llucmajorers. Sobre tot, que mos posin aquest impost, i veuràs com a ses properes eleccions municipals, si se presenten es mateixos, tendran es fracàs més gros de sa seva existència...

-Amb això crec que tens raó. Però aquests de s'Ajuntament no tenen un pèl de beneit i lo que més estimen és el càrrec.

Podria ser ben bé que el proper ple se reduís, s'abolís o s'aplaçàs l'impost de cara a captar el vot que mos demanaran d'aquí tres mesos.

UN QUE ESCOLTAVA.

**FOTO D'ESTUDI
REPÒRTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA**

*Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29*

FURGONETA SHERPA DIESEL
6 velocitats
6 litres per 100 Km.
motor de 1800 c.c.

No deixi de veure el cotxe que alcança els 100 Km. h. en 19'9 segons amb un consum de 5'5 l./100 Km. i intervals de servici d'un any o 20.000 Kms.

VENDA I SERVEI A:

LLUCMAJOR
Taller BERTON
Carr. Campos s/n.
Tel. 66 08 92

'ALMA
Auto Freno Oliver, S.A.
C/. Aragó, 138
Tel. 27 82 46

LES AIGUES TURBULEN

L'Ajuntament, seguint la norma que diu tenir de potenciació i protecció de la indústria, permet que des d'una boca d'aigua de la plaça de Na Joanota, s'omplin periòdicament els dipòsits d'una indústria contaminant, ja aferrada al poble, a pesar d'estar situada fora del casc urbà. Hi ha d'altres indústries que estant fora del casc urbà sollicitaren aigua i no tingueren tanta sort.

Però anem al cas que ens interessa. Si és ver que l'Ajuntament amb aquest fet es creu ajudar a uns indústria (creació de llocs de treball?) tampoc és manco ver que per vestir un sant n'estan desvestint uns altres. Ens referim als molts d'empresaris i assalariats que es dediquen al transport d'aigua en camions.

Creim que els llucmajorers que no tenen la sort de tenir una indústria, molts dels quals estan a l'atur o cobren ínfimes pensions per a la vellesa (que no han empalmat a les aigües per qüestions econòmiques) també haurien d'esser tenguts en compte i quan haguessin

d'omplir la cisterna no hagin de recórrer a les camionades, de les quals, al parèixer, certs senyors n'estan exents, sino que l'Ajuntament també els proporcionàs la manguera municipal per omplir les seves cisternes al preu que va l'aigua canalitzada.

NO VOLEM BROU? IDO...

Pareix esser que aquesta opinió no tan sols no és compartida pel nostre Consistori, sinó que en lloc d'ajudar als pobres que no han pogut posar l'acometida d'aigua ha decidit sancionar-los amb un nou impost de 300 pts. mensuals per no haver empalmat a la foradada xerxa d'aigua del poble. Aquest impost, (tant si ja el començam a pagar enguany com si per qüestions morals o polítiques s'aplaça fins l'any que ve) és una afronta als ciutadans no per la quantia, sino pel fet en si.

CANVI D'ACTITUD DEL PSOE, PERQUE?

Ens recordam molt bé

d'un famós ple que es va fer quan l'empresa "Dragados y Construcciones" va oferir a l'Ajuntament llucmajorer per un plaç mínim d'un any l'explotació experimental de les aigües, per així poder comprovar si hi havia alguna irregularitat. El ple va esser molt llarg, ja que el regidor Sr. Tomàs Garcies, en nom del PSOE (creim que molt encertadament) defensava que no era necessari perdre el temps, que ja se sabia cert que les pèrdues d'aigua eren superiors als mínims permesos, i que la depuradora abans de començar a funcionar ja no estava en les condicions adequades. Que el que s'havia de fer era un informe en el que hi constassin totes les deficiències que s'havien comprovat i presentar-lo a instàncies superiors per a mirar de defensar els interessos del poble, que amb aquesta obra deficient es sentien lesionats. Bé li va costar al regidor de la UCD Sr. Joan Noguera (aleshores delfí del Batle) convèncer-lo que les obres s'acceptassin encara que fos provisionalment. Per a conseguir-ho va

haver d'arribar a acceptar públicament que el que deia el Sr. regidor de l'oposició, (en aquell temps els socialistes encara eren oposició i podien defensar sense cap mena de compromís els interessos dels contribuents) i fer-li veure que, a pesar d'això, seria més convenient acceptar l'explotació provisionalment, per així poder fer, sense cap trava, totes les proves que creguessin oportunes i incloure les possibles noves deficiències a l'informe que s'hauria de començar tot-d'una.

Des de llavors ja ha plogut moltes de vegades, fa molt de temps que va prescriure el plaç d'un any, però aquell informe que s'havia de fer per recórrer en defensa dels interessos del poble, interessos dels que tots els partits en feien bandera (i alguns més que els altres) no se n'ha tornat sentir parlar pus.

Serà degut al famós pacte?

¿Creis senyors del PSOE que per un petit bocí de poder, un plat de lleties, heu de defraudar un poble al qual sempre

Destilerias Reunidas
S.A.

**FABRICA DE LICORES Y ALMACEN DE LICORES,
WHISKY, VINOS Y CHAMPAÑAS**

**C/. S. Francisco, s/n - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR (Mallorca)
EDIFICIO DERESA**

QUES DE L'AJUNTAMENT

havia dit defensar? ¿Què ha quedat en quatre anys d'aquest "100 anys d'honradesa i fermesa"?

No serien justs si a tots els passassim pel mateix raser ja que ens consta que, si bé n'hi ha uns que creuen que fer pagar als més necessitats les aigües que es perden degut a una obra mal feta està bé, altres veuen ben clar que això no és just, però —diuen que— per disciplina de partit han hagut de votar el que els anteriors els manaven. A això la gent del poble no li diu disciplina de partit li diu "por a perdre la cadira".

I finalment, i com a cas a part no podem deixar de parlar del regidor senyor Jaume Serra, que abans de la cadira hi posa encertades o no les seves conviccions i que, en aquest cas, com el de l'ampliació de la plantilla municipal (7 caminers més, elegits a dit), casos als que s'ha oposat, ha estat l'únic que ha defensat els interessos dels llucmajorers, rics i pobres, ja que a tots ens afecten les mesures preses per l'Ajuntament.

Es ben segur, senyor

Jaume Serra, que a les eleccions properes els seus companys no li guardaran cap cadira, no perquè no hagi dignificat al partit, cosa que sí ha fet, sino perquè els ha posat en evidència i no ha estat tot lo summís que alguns haguessin volgut. Però no es preocupi per això, el poble ho sap i li agrairà així com als altres els ho demanarà. I pensi també quan hagi de deixar l'Ajuntament en aquests dos refranys del saber popular que diuen: "diga'm amb qui vas i te diré qui ets" i "qui va amb un coix a's cap d'un any ho són tots dos", i veurà com el sortir de l'Ajuntament, més que una pena serà una alliberació.

PREGUNTES AL SENYOR BATLE.

Senyor Batle, els llucmajorers, davant un fet com aquest es fan aquestes i moltes d'altres preguntes i no hi troben contesta adequada.

Podria vostè explicar-nos-les?

¿Els que tenen qual-
cosa llogada per tes-

centes o quatrecentes pessetes cada mes, com s'arrangaran per pagar l'aigua "que no poden emprar" i passar per Hisenda?

Si els qui tenen empalmat s'els descompte dels mínims establerts el tant per cent corresponent als dies del mes que no hi ha aigua a les tuberïes. ¿Com se'n podran adonar els que no hi tenen empalmat dels dies que no han de pagar? ¿S'hauran de fiar de S.O.-G.E.S.U.R. o de L.A.J.U.N.-T.A.M.E.N.T.?

Si les pèrdues són degudes a que l'obra està mal feta ¿Per què no es fa pagar a l'empresa constructora o se la demanda judicialment?

Si les pèrdues no es produeixen a la tuberia general sino segons llegírem a un diari de tirada provincial, a les acometides on les connexions K-61 no funcionen bé i és necessari canviar-les amb les K-62 ¿Per què no es demanen responsabilitats tant a l'empresa concessionària com als que li donaren l'obra a dit en detriment d'altres empreses que haguessin pogut concórrer a la subhasta i fins i tot fer-

ho per preus més baixos? ¿Com ens pot obligar a pagar (un Ajuntament que nosaltres elegírem —no Dragados— per què defensàs els nostros interessos) uns serveis que no ens pot garantir (80 o/o de pèrdues) que el mateix ajuntament des de sempre ha reconegut que són inacceptables? ¿Com podeu fer pagar a un poble, eternament una renda de milions i milions de pessetes, si les despeses venen d'una obra deficient encara no acceptada per a vosaltres? ¿Qui és l'afavorit amb aquestes mesures, el poble, S.O.G.E.S.U.R. o Dragados?

En cas de que es vulgin aclarir els llucmajorers aquestes preguntes, nosaltres posam a la seva disposició la revista, ja que el que més ens interessa és que un assumpte tan mal d'entendre com aquest s'aclarís i s'arreglàs fent pagar als culpables, directes o indirectes, però no al poble que sempre sol ésser, com ho és en aquest cas, víctima innocent.

Col.lectiu Ventim.

**CARNISSERIA
I COMESTIBLES**

PONS - ESTARELLAS

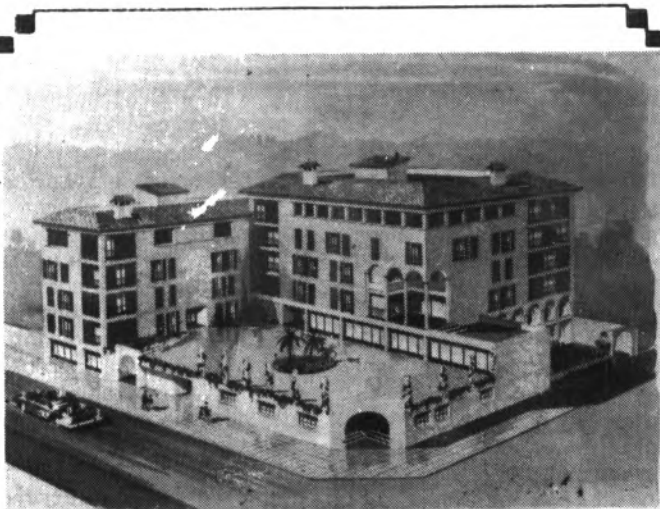
C/. Major, 101 - TEL. 66 01 84
LLUCMAJOR

**DEPILAR-SE AMB
LA DEPILACIÓ
ELECTRICA ES
DEPILAR-SE
UNA VEGADA PER SEMPRE**

ES UN SERVEI MES DE LA
PERRUQUERIA I BELLESA DE LES

**GERMANES
PUIGSERVER**

Orient. 3 - LLUCMAJOR
TANDES A CONVENIR TEL. 660287

**VENDA DE PISOS,
DUPLEX I APARCAMENTS**

Ca'n Tià Taleca

*Entrada: Carrer Campos
Superfície pisos: 111 a 124 mts. 2
Superfície duplex: 120 a 130 mts. 2
i terrasses
Dormitoris: 3 a 4
Banys complets: 2
Trespols de Ceràmica
Fusta de Nord
Façana de marès amb doble tabic
Terrassa comú a primera planta,
350 mts. 2
sobre-terrat, 300 mts. 2
Ascensor
Aparcaments subterranis*

PROMOCIO I VENDA:
Ca'n Tià Taleca - Tel. 66 02 79

AUTO ESCUELA

Rafael Fiol

LLUCMAJOR: Pescadors, 19 - Tel. 66 02 46
S'ARENAL: Pl. dels Nins, 3 - Tel. 26 43 51
PISTA DE PRACTIQUES: Telèfon 66 17 25

BORN *MOLTS D'ANYS
A TOTS*
OMERCIAL

ELECTRODOMESTICS

**NOSALTRES ANAM AL
REVES**

DONAM MES FACILITATS

3 ANYS

scorpio

discoteca

arenal • mallorca

El cinquantanari de la mort de Mn. Alcover i altres cinquantanaris

"El dia 6 de gener de 1.932, en bona diada dels Reis, poc després de dinar, li pegà violentíssim el tercer atac d'apoplexia, que, amb tot i haver-se aplicat tots els remeis de la ciència, posà fi a la seva vida al cap de quaranta vuit hores (poc abans de les dues del dia 8)" (1).

Amb aquestes paraules sòbries ens conta F. de B. Moll el traspàs d'una de les personalitats de major relleu entre les nombroses que forneixen l'extens repertori de la nostra accidentada història cultural.

El protagonista d'aquella resenya, "Apòstol de la Llengua Catalana" per a uns, traïdor a la llengua catalana per a altres i senzillament "En Jordi des Racó" per a nombroses gents de bona voluntat de les nostres terres, ara, ni més ni menys, Mossèn Antoni Maria Alcover i Sureda.

Avui, a cinquanta anys vista de la seva mort, commemorar la seva figura és un acte que per necessari i forçós esdevé absolutament just.

Nascut a la possessió de Santa Cirga (Manàcor) l'any 1.862, és un dels noms cabdals de la nostra història literària i cultural. Estudià al Seminari i de ben jove s'adherí a les idees integristes atacant el liberalisme i l'obrerisme a la premsa catòlica (seguida la doctrina del P. Sardà i Salvany, autor de "El liberalismo es pecado"). Escrivia bàsicament en castellà fins que el 1.880, emprant el pseudònim, més tard tan popularitzat, de "En Jordi des Racó" va publicar a la revista "La Ignorància", la primera de les rondalles: "Es jai de sa barriqueta", escrita en mallorquí seguint el consell del seu company d'estudis i futur bisbe de Mallorca, Josep Miralles i Sbert (2).

Deixant de banda el seu vessant de polemista i altres caires que ho li eren aliens

Mossèn Antoni M.ª Alcover

(l'arqueologia, la construcció d'edificis religiosos o la vida eclesial) hem de considerar la seva rica producció en el camp de les lletres des de diferents aspectes. Així ens hem de referir a la seva tasca com a historiador, tant de temes religiosos ("Vida abreviada de Santa Catalina Tomassa", 1.930) o baleàrics ("D. Jusep Ma. Quadrado: sa vida i ses obrès", 1.919). Però on la seva figura cobra dimensions quasi bé mítiques és en dos sectors ben diferenciats: el folklorè i la lingüística.

Apassionat de tot el que sortia del poble (la cultura, la llengua, la vida) deixà palesa aquesta estimació en els nombrosos treballs (antropològics en diríem ayui) sobre temes i costums de la nostra pagesia (com a anècdota citem el que duu per títol "Consuetuds dels segadors llucmajors" (3) i, sobretot, en els reculls de narracions populars que tanta acceptació

pública tengueren: les "Contarelles" (1.885) i l'importantíssim "APLEC DE RONDAIES MAJORQUINES D'EN JORDI DES RACO" (primer tom, 1.896). Aquestes "rondalles", malgrat la manca de mètode científic amb què foren recollides constitueixen "un dels principis monuments de la narrativa folklòrica d'Europa" (4). I no és aquest el seu major mèrit. En efecte, aquestes narracions, gràcies a les seves successives edicions, han estat la font d'on han tastat generacions de mallorquins (i catalano-parlants de tot arreu) les primeres dolceses de la nostra llengua. Amb el plaer de la seva lectura la imaginació de milers d'infants (i no tan infants) ha volat reina i senyora pels castells d'iràs i no tornàrs, han acompanyat Bernadets fills de rei a viatges màgics en busca de flors romànies o amors de tres taronges, han esclafit amb les malifetes dels dimonis boiets i els

enginyers dels metges Guinyots o els pagesos desxon-dits, s'han enlairat amb les fades, els gegants i els negrets als jardins meravellosos del rei moro amb set pams de morro, han esballdit gegants o dracs amb En Joanet de l'Onso, fet burla dels reis joves i bàmbols amb N'Espardenyeta i colombrat amb il·lusió un llumenaret blau al qual, si a Déu plau, arribaran pot ser un dia.

Però aquesta fita, que per si sola li hauria donat un lloc d'honor dins la nostra història, no és la darrera de les dimensions de la rica personalitat d'aquest home d'acció, ens resta encara un tercer aspecte a considerar: el seu quefer com a lingüista i defensor de la llengua catalana.

L'amor a la llengua del poble l'induí a estudiar-la i a aprofundir en el seu coneixement per tal d'ajudar-la a assolir una categoria dins el conjunt de les llengües romàniques que ell creia que en justícia li pertanyia. Iniciat en els estudis lingüístics per Tomàs Forteza, Mn. Alcover, home d'empenta, concebé ben prest el projecte d'un "Diccionari de la llengua catalana" on registrar totes les varietats de l'idioma parlat al País Valencià, a Catalunya i a les nostres illes (seguiu amb això la tradició unificadora del mestre Marià Aguiló). I s'engrescà en la tasca que ell mateix volgué gegantina. La seva visió global del domini de la llengua catalana el feu emprendre el camí amb una perspectiva assimiladora i totalitzant.

L'any 1.901 llegí la famosa "Lletra de convit" on exposava a tots els estimadors de la nostra llengua el pla general de l'obra que pensava dur a terme. Fundà el "Bolletí del Diccionari de la Llengua Catalana" on junt amb articles de caire pintoresc realitzà una tasca fonamental de prosse-

CA'N MATIES

BAR - RESTAURANT

TAPES VARIADES
BERENARS

C/. Campos, 1 - LLUCMAJOR

FOTO CLAR

Perfumería

Reportatges, Fotos d'estudi
carnets...

OFERTES EN CAMERES FOTOGRAFQUES
VENDA DE CARRETES...

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (LLUCMAJOR)

TALLER MECANICO

ANTONIO ROSSELLO

Navarra, 4 - 6 - Tel. 660928 - LLUCHMAYOR

Jeep

EBRO

BAR MENJAR CASOLA

PREPARAM
PLATS
PER
DUR-SE'N

TEL. 66 01 63
LLUCHMAYOR

PAELLES D'ENCARREC

PUIG

SABATERIA

Sant Miquel, 9 Tel. 66 02 57

LLUCMAJOR (MALLORCA)

PERRUQUERIA
FINA

C/. D'es Vall, 49

PETITONS

ARTICLES
INFANTILS

LLISTES DE
NAIXEMENTS

Plaça Espanya, 46 - LLUCMAJOR (Mallorca)

Muebles

JAUME

Convento, 109 - Tel. 66 03 50
LLUCMAJOR (MALLORCA)

tisme i sobretot anà donant cos a una producció, desigual si es vol, però que serví per a atreure l'atenció dels estudiosos sobre la problemàtica del català com a llengua culta i viva (hem de fer menció a dos articles importants del "Bolletí"; "Qüestions de llengua i literatura catalanes", 1.901 i, "Una mica de dialectologia catalana", 1.908). Al mateix temps Mn. Alcover fou l'ànima i presidí el "I Congrés Internacional de la Llengua Catalana" (1.906) on es convertí en "l'home símbol" (5) i proclamant "l'Apòstol de la Llengua Catalana". L'any 1.911 és nomenat president de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

Paral·lelament havia anat treballant en l'estudi de la filologia romànica amb sortides a l'estranger relacionant-se amb els més importants romanistes del moment i aprofundint en el coneixement de la llengua que es proposava inventariar amb els viatges lingüístics per tots els Països Catalans (les "eixides").

Però els problemes sorgiren. Algunes divergències de caire tècnic, complicades amb qüestions polítiques i de caràcter econòmic, amb els seus companys de l'Institut d'Estudis Catalans foren la causa que, juntament amb el caràcter fogós i irreflexiu de Mn. Alcover, el dugueren a rompre les relacions amb la institució catalana. El nostre canonge s'enemistà amb Pompeu Fabra (1.918) i

s'inicià una llarga polèmica pública, en la qual l'agressivitat excessiva de Mn. Alcover li féu perdre molts d'admiradors i antics seguidors. La reconciliació amb el filòleg català tingué lloc el 1.926 (es aconsellable llegir les paraules amb què F. de B. Moll ens descriu aquest fet a "Un home de combat", pp. 251 i ss.)

Separat de l'Institut els seus problemes foren greus. Amb una subvenció del govern de Madrid (1.920), que volia treure tallada de la baralla del mallorquí i els catalans, seguí l'obra del Diccionari. Quan aquesta subvenció es va suspendre (1.926) Mn. Alcover tot sol, s'engrescà en la publicació de l'obra subvenint les despeses amb els seus propis estalvis, cosa que el portà a la ruïna.

El seu desprestigi personal no empal·lidí la seva bona anomenada com a filòleg i el temps ha demostrat que la seva concepció del Diccionari era la d'una obra de gran volada. El monumental "Diccionari Català - Valencià - Balear" (primer volum aparegut el 1.930) duit a feix culminació pel deixeble de Mn. Alcover i eminentíssim filòleg Francisc de Borja Moll conforma un dels tresors més rellevants de la nostra cultura. No és aquí el lloc ni el moment de presentar una obra ben coneguda per tots els qui estimen la llengua catalana. Només direm que els deu toms del Diccionari Alcover-Moll,

com és conegut, amb les "Rondaies" i el "Cançoner popular de Mallorca" del P. Ginard Bauçà constitueixen tres de les peces de major transcendència dins el corpus de la producció en llengua catalana feta a Mallorca al llarg de la nostra història.

El que fins ara hem exposat i moltíssimes coses més que podrien i haurien pot ser, d'ésser afegides justificuen, creim, l'homenatge popular a Mn. Alcover en el cinquantenari de la seva mort. I aquest deure s'ha complert a diversos indrets de la nostra terra al llarg de l'any 1.982. Com a resúmen i culminació dels actes celebrats voldríem citar l'homenatge que a Ciutat de Mallorca li dedicà l'Obra Cultural Balear i el número extraordinari que la revista "Lluc" dedica al canonge de Manacor en la publicació corresponent als mesos de setembre-octubre.

Aquests dos actes ens vénen al fil per tal de justificar el títol d'aquest breu escrit. En efecte, l'editorialista de "Lluc" lliga amb el cinquantenari de Mn. Alcover altres dos cinquantenaris que tenen per a aquells qui encara estimen la nostra llengua una significació profunda: en primer lloc, el de la publicació del "Diccionari general de la llengua catalana" de Pompeu Fabra, el diccionari normatiu, eina imprescindible en la fixació de la nostra llengua literària i, en segon lloc, el cinquantenari de l'acceptació oficial per

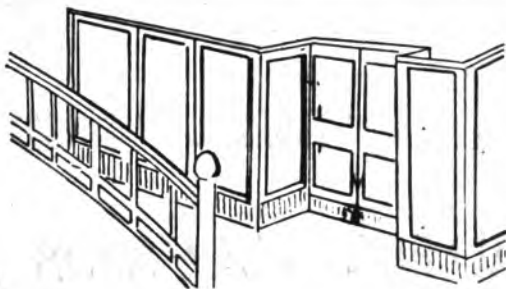
part dels escriptors de València, reunits a Castelló el 1.932, de les Normes Ortogràfiques de l'Institut d'Estudis Catalans.

Aquests tres recordatoris, que ens conviden a reflexionar sobre la incontestable unitat de la llengua catalana i a seguir en el camí de la seva total normalització, es cristal·litzaren en un acte acadèmic que tingué lloc el passat 24 de novembre a l'Estudi General Lul·lià on el sr. Ramon Aramon, secretari de l'Institut d'Estudis Catalans, el sr. F. de B. Moll, filòleg de les Illes, i el sr. Lluís Alpera, professor de la Universitat d'Alacant, glosaren les tres efemèrides fent palesa la unitat i vitalitat de la llengua que els tres fets tradueixen. Es tractava, una volta més, de la plasmació de la realitat indubtable de l'existència del pi de les tres branques.

Miquel Sbert Garau.
Desembre 1.982.

NOTES.

- 1.- F. de B. Moll: "Un home de combat", Les Illes d'Or, núm. 78-79. Ed. Moll Palma, 1.962 P. 284.
- 2.- Pere Llabrés i Martorell: "Mn. Alcover, home d'església". Revista "Lluc", núm. 82 (p. 8).
- 3.- Podeu llegir aquest treball al llibre "Folklore de Llucmajor" (a càrrec de B. Coll i Tomàs. Ajunt. Llucmajor, 1.971).
- 4.- F. de B. Moll: "Recordant Mn. Alcover". "Lluc" (núm. esmentat).
- 5.- Idem.

**FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS**

**ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI**

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

17' voladillo. Renault 5 TXL. Y en opción en el Renault 5 GTL.

Nuevo apalancador del motor. Renault 5 GTL.

Llantas de aleación ligera. Renault 5 TXL.

Contarrevoluciones. Renault 5 GTL.

Su actuación: es siempre ¡EN VIVO! Y eso es dar cada día más. Ofrecer sin parar novedades y prestaciones que vayan al primer lugar de las preferencias.

De las 8 versiones de Renault 5, todas te convencerán con su actuación ¡EN VIVO!

Ven a verlos a:

Bartolomé Jaime Nadal

Hispanidad, 17 - 19
Teléfono 66 01 40
LLUCMAJOR (BALEARES)

Exposición a S'ARENAL:
C/ Sant Cristòfol, 5 - Tel. 26 00 01

ESTAMOS CELEBRANDO CON EXITO EL NACIMIENTO DEL FIESTA.

lexitol

Porque hay más de 350.000 dueños satisfechos. 350.000 Fiesta rodando en España. Y 2.5 millones en todo el mundo. Y este Fiesta Exito tiene todo lo bueno de todos los Fiesta como, por ejemplo, tracción delantera y además:

lexitol

- Reposacabezas delanteros
- Luces de marcha atrás
- Faros supletorios de largo alcance
- Escudos protectores de parachoques
- Luna trasera térmica
- Anagrama Fiesta trasero negro mate
- Molduras protectoras laterales
- Cristales tintados
- Y como todos los otros modelos de Ford, tiene 12 meses de garantía sin límite de kilometraje.

lexitol

El te su precio. Para ti. Ven a verlo. Más de 230 puntos de venta y servicio Ford te esperan. El Exito va a tener éxito contigo. Y tu con él.

458.500 ptas. F.F.

CELEBRALO TU TAMBIEN CON EL FIESTA

COLABORADOR EN LLUCMAJOR

Taller: Miguel Mas
C/. Ciudad s/nº Telef: 660125

FORD FIESTA

ECOLOGIA:

per *Xanthium Spinosum*

I ARA?

Ara: La cega

Es un dels aucells més desitjats pels caçadors, perquè fa cega no cria a les nostres illes i arriba aquí per passar-hi l'hivern, després d'haver niat a les zones continentals del Nord d'Europa.

Arriba a l'hivern, per viure a les garrigues més humides i ombrívoles. Comporta que s'hi acostin i no empen el vol-ràpid i renouer si no sent molt a prop la nostra presència. Els caçadors diuen que la cega és "carn reial", perquè antigament només podien caçar-la els reis i els senyors.

Amb el vol, descompareix de la nostra presència i s'amaga entre les soques i les branques més baixes de les alzines. Té el bec llarg, que li permet cercar els cucs, sota la capa d'humus. La cega és silenciosa. El seu plomatge la dissimula entre les fulles mortes i la vegetació baixa, on cerca l'aliment: cucs i cent-cames, larves d'insectes...

Viu solitària. Pel febrer, o una mica més tard, si el temps és fred, parteix a criar cap a unes altres terres.

RESTAURANT

GRAN VIA

**NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEJOS**

Informació: 66 03 17

REPARACIONS EN GENERAL
PLANXISTERIA I PINTURA

TALLERS LLUCMAJOR

Ronda de Ponent, s/n.
Tel. 66 12 67.

LLUCMAJOR (Mallorca)

Miguel Jaume, nou seleccionador balear infantil PER CULPA D'UNS "NERVIOSETS" ES VEREN TRONCATS ELS MEUS PROJECTES EN EL C.D. "ESPAÑA"

El passat dia 15, als locals de la Federació Territorial Balear fou presentat pel president del Comitè de futbol-base, M. Muntaner, als mitjans d'informació, el nou seleccionador-entrenador infantil, Miguel Jaume Lluall, ex-entrenador del C.D. España i persona d'acreditada professionalitat tant com a jugador com ara, d'entrenador.

Un servidor coneix en Jaume des de que va començar amb aquell equip de penyes anomenat "Unió Sportiva", devens l'any 58 i de llavors ençà ha plogut molt i per això puc dir que aquest personatge ha estat un dels darrers "mitges" del futbol que ha sortit de Llucmajor, la seva vila natal, durant la darrera dècada. El seu historial futbolístic no cal repetir-lo perquè ja se'n va fer constància en un anterior n.º, d'aquesta revista, però sí hem de dir que és un historial bastant brillant.

EN TORN AL
C. D. "ESPAÑA".

-Abans de passar de ple al tema del teu nou càrrec com a seleccionador balear, no podem oblidar que fins fa poc eres l'entrenador del C.D. "España", i, per això, la meua primera pregunta és ¿com veus des de defora, la marxa actual del teu ex-equip?

-Tenc plena confiança en els jugadors del C.D. "España" i crec que al final quedaran classificats entre els deu primers; sempre que el meu amic, Rosselló Bassa tenguí més sort amb els lesionats que la que jo vaig tenir, i sobretot, que l'afició doni suport i no l'espantia a aquest gran president que és en Jaume Adrover, i que deixin de donar-li "consells" gratuïts perquè ell sap molt bé allò que s'ha de fer.

-¿Va ser per mor d'un aquests "consells" que dei-

xares d'entrenar aquell equip?

-No ho sé, però te puc dir que per culpa d'alguns "nerviosets" es varen veure troncats els meus projectes que no eren més que jugar amb la totalitat de jugadors llucmajorers i a Illa. Divisió Nacional. No ha estat possible, i ho sent molt, ja que tenc por que quedem molts d'anys continuant amb el puja i baixa.

UN NOU CAIRE, COM A
SELECCIONADOR.

-No cal dir que estaràs molt satisfet del teu nomenament com a nou seleccionador. Però, ¿penses per ventura superar l'èxit del teu predecessor?

-Mira, per a mi va ser una gran alegria aquesta nominació, hi havia varis candidats i tots eren molt bons, per això em sent doblement satisfet. Però alertat, al mateix temps en som responsable i sé el gran compromís que aquest càrrec té. En el que es refereix a la teua pregunta en concret, te diré que conec la gran labor de l'anterior seleccionador, Vicenç Navarro, i serà difícil superar aquella trajectòria. Però tu em coneixes i saps que som caparrut i que m'agrada allò més difícil. Quan em pos una cosa dins el cap, lluit fins que l'aconsegueix, o sigui, que la meta que m'he proposat no és més que superar la campanya dels nostros infants en la penúltima edició, amb permís de les altres seleccions. Emperò, ja sabem, que parteix com a favorita la Catalana que entrena aquest gran jugador anomenat Carles Reixach.

-Quin pla de treball penses seguir?

-El parèntesi nadalenc dificulta un poc els meus plans ja que hauré de començar els entrenaments el proper 2 de gener, sense haver completat una observació en algunes zones, pe-

rò tot arribarà. A partir de la data assenyalada les seleccions seran cada dimarts i dijous i als preseleccionats se'ls anirà afegint d'altres fins un total de trenta, per quedar-me, abans del 25 de març, amb vint-i-cinc, que són els que permet el Comitè Nacional.

-En què es basaran aquests entrenaments setmanals?

-Els entrenaments es duran a terme, normalment, en el "Miquel Nadal"; ara bé, farem un partit setmanal en un camp d'herba per a que els allots s'habituin a aquest terrenys. Les seccions seran només de tècnica i tàctica i si algun jugador no es troba en perfectes condicions físiques serà observat i entrenat a part.

LA BASE DE LA
SELECCIO.

-Molts de jugadors en cartera?

-Per ara, n'hi ha 18, de segurs als quals ha vist jugar personalment, juntament amb un dels meus col·laboradors, l'entrenador Miquel Adrover, el qual m'ajudarà en les meves tasques. També tenc en projecte, visitar, el mes de gener, Menorca i Eivissa ja que he de comprovar les bones referències d'alguns d'aquells jugadors.

-Com ja s'ha publicat,

es mantindrà la norma per la qual, en la selecció no s'hi podran alinear més de quatre jugadors d'un mateix equip, però ¿continuaràs amb el mateix costum, per alguns ben criticat, de seleccionar la majoria dels jugadors d'equips de la capital?

-Es una pregunta molt interessant; reconec que jo era un dels primers que criticava aquesta mesura, però anava mal encaminat, ja que un cop presenciats alguns partits no me queda altre remei que admetre que la base de la selecció ha de ser i serà dels equips de Palma que estan en el pensament de tothom. No obstant això, que ningú no pensi que deixem cap jugador de ses illes sense observar i que en marginem cap.

PENSANT EN
LLUCMAJOR.

-Algun jugador llucmajorer en perspectiva?

-Sí, en principi hi ha dos jugadors dels Infants del C.D. "España" preseleccionat, que són en Joan Fuentes i en Miquel Magaña.

Deim adéu an en Miquel desitjant-li tota classe d'èxits en el seu nou càrrec i li brindam, com a país i amic, el nostre incondicional suport. Ja hi haurà temps, si s'ho mereix, de criticar-lo.

Joan Quintana.

sa teulera

- *CERAMICA
- *TERRA CUITA
- *OBJECTES DE VIMET
- *OBJECTES DE VIDRE
- *PLANTES
- *FLORS
- *CORONES
- *RAMS

LLISTA DE NOCES

Carrera de Campos, 80 - Tel. 66 01 76 - LLUCMAJOR
Nou comerç a sa Plaça Espanya n.º. 45

esports

III Divisió Nacional

C.D. España

NOTICIARI

En aquesta Lliga hi ha dues competicions: la dels equips que lluitaran per l'ascens i la que lluitarà per evitar el descens. Dissortadament l'"Espanya" es troba dins la incertidumbre del segon grup.

El futbol és una caixa de sorpreses. Ningú no s'hauria imaginat, ni en somni, el 0-5 contra el Calvià. I és que fer cinc dianes de set ocasions és quasi cosa de bruixeria.

Pel que m'han comptat, i en Jaume Adrover ho digué a un diari de Ciutat, la situació econòmica no és d'allò més satisfactòria. Algunes informacions diuen que falten alguns directius a pagar la seva quota i això demostra una manca total de solidaritat cap al club que es nodreix gairebé exclusivament de les butxaques del president.

Treis comptes d'aquestes despeses: Liquidació entrenador, contractació entrenador actual, fixatges de Carlos, Terrassa i Arturo (cedits del Poblenç), i d'en Pinilla. Això que és tan bo de dir enrevolta la xifra d'un milió de pessetes. Quasi res diu es diari!

Frase molt encertada d'en Jaume Adrover: "Unicament ens fa falta el fitxatge del jugador número dotze".

Es una llàstima que els aficionats no valorin l'esforç de l'"Espanya", i que per uns resultats adversos facin cul arrera, quan la seva presència és tan necessària.

Una altra de bona: després de tres mesos d'haver-

Jaume Adrover, president del C.D. "ESPAÑA".

se jugat el Trofeu "Baró de Vidal", se cobrà de Don Joan. En Jaume Adrover ho havia bestret tot.

16 partits jugats, 11 gols a favor, 27 en contra. 11 punts i cinc negatius, és el balanç del 82 del nostre primer equip; un balanç que a pesar del parèntesi nadalenc no té content uns ni altres.

Diuen que a un ase magre, tot són mosques. Ja només mancava que n'Huguet i en Jeroni Mas es lesionassin per fer es deu reals justs.

Un bon aficionat digué que, després del tercer gol del Calvià, se n'anà perquè no podia sofrir que l'"Espanya" fos humiliat d'aquella manera i que en Jaume Adrover no se mereixia allò, ja que un president d'aquesta categoria no es troba tots els dies.

Sembla que en Roselló Bassa, no acaba de trobar l'estructura de joc ideal. Esperam que amb l'entrada de l'Any Nou, les idees siguin més brillants.

Molts d'Anys i Felicitat. 1.983.

Manresa.

El C.F. Lluçmajor durant l'any 82 ECONOMICAMENT, BE; ESPORTIVAMENT, MALAMENT

Si feim un balanç de l'any que just hem acabat, podríem definir-lo en les dues frases que componen el títol, rellegiu-lo. I és que mai com ara, el C.F. Lluçmajor, a la meitat de camí, havia tengut un superàvit tan elevat (devers dues-centes mil pessetes). I és que an aquestes altures, a les passades temporades, ja teníem dèficit o anàvem de la mà amb el pressupost. A molts, aquestes dues-centes mil pts. els semblaran una xifra insignificant però, jo vos puc assegurar que en una entitat amateur, en tot el sentit de la paraula, té la seva importància. Les mans de Pau Julià, Nicolau Paniza, Miquel Riera, Antoni Guerrero, Josep López, etc... es comença a notar i el seu bon fer està fora de dubte (pobres, però senyors...).

Ja se sap que la ditxa no pot ésser mai completa, i molt menys a l'esport. I així com ens alegrem de la marxa econòmica, no podem dir el mateix de l'aspecte esportiu. Veim que el Club de la placeta del Sabater passa per una situació ben compromesa, ocupant l'avantpenúltima posició de

Pep López, directiu i delegat del C.F. Lluçmajor.

la taula amb 10 punts i 6 negatius. Dels 14 encontres disputats només se n'han guanyat 2, n'han empatat 6, i n'han perdut també 6. El problema radica, sense dubte, en la poca eficàcia golejadora. Pel contrari, les línies de cobertura es mostren fermes i segures i el Lluçmajor, només amb 14 gols encaixats, és el tercer equip del grup manco golejat.

En definitiva, queda molt de temps per rectificar, que no diguin que enguany hagi estat de bon superàvit i que s'hagi de baixar a lla. Regional.

QUINTANA.

Sports

CA'N SALOM

CORDELERIA

I

ESPARDENYERIA

ARTICLES DE PESCA

C/. Músic Joan Xamena, 12 - Tel. 66 14 84

LLUCMAJOR

Els joves també compten

Balanç de l'any 82 - Juvenils

UNS LIDERS QUE NO ESTAN AMB ELS QUE COMENÇAREN

Quan escrivim aquestes línies només falten dues jornades per a que els juvenils del C.D. "Espanya" acabïn la primera volta del campionat. Però com el títol indica facen balanç de l'any que hem acabat:

De les tretze jornades comptabilitzades s'ha vençut en 10 ocasions, empatat en dues i perduda una. O sigui, que ocupa amb tots els honors, el liderat de la classificació una vint-i-dos punts, 37 gols a favor i 10 en contra. Un brillant palmarès que acabaria de ser complet si no fos per mor d'aquesta petita taca que suposa el no comptar amb una sèrie de jugadors que començaren la Lliga amb els altres companys d'equip. No cercam culpables ni tan sols intentem donar la raó i llevar-la a ningú, però el cert és, per diferents motius, Bauçà, Garí, Feliu, Cano, Reina, Janer M., Janer R., i Batle; vuit jugadors que no entrenen amb els altres. Esperam que tot s'arregli i que vertaderament aquest any, que hem començat ara, sigui el de l'ascens.

RESULTATS OBTENGUTS A LA LLIGA - 82.

Felanitx, 2 - ESPAÑA, 0

M. Bauçà, juntament amb J. Garía, S. Feliu, R. Cano, J. Reina, Janer M., Janer R., i Batle, son vuit juvenils que començaren i ja no figuren amb la resta de la plantilla.

ESPAÑA, 3 - Alaró, 1
 ESPAÑA, 3 - Artá, 2
 P. Cristo, 1 - ESPAÑA, 3
 ESPAÑA, 8 - Petra, 0
 Vilafranca, 1 - ESPAÑA, 2
 ESPAÑA, 5 - Consell, 0
 S. Salines, 3 - ESPAÑA, 2
 ESPAÑA, 0 - Olímpic B, 0
 Porreres, 0 - ESPAÑA, 1
 ESPAÑA, 4 - Badía, 0
 Algaida, 1 - ESPAÑA, 2
 ESPAÑA, 1 - Buger, 1.

Joa.Quin.

Balanç de l'any 82 - Infantils

JOAN FUENTES I MIQUEL MAGAÑA, PRESELECCIONATS

Joan Fuentes i Miquel Magaña, dos llucmajorers components de la preselecció Balear Infantil.

Els Infantils del C.D. "Espanya" continuen amb la línia regular de joc, la qual cosa se veu reflectida a la classificació general, i ocupen la sisena posició. Dels 15 encontres jugats, n'han guanyat 9 i perdut els 6 restants. Com a dada curiosa fixem-nos que no s'ha empatat cap partit. Però sense cap dubte, allò més destacat de s'any que just hem acabat ha estat que dos components dels nostres Infantils, Fuentes i Magaña, han estat preseleccionats per defensar es pavelló balear en els pròxims campionats d'Espanya.

No cal dir que ens alegrem molt que el seleccionador-entrenador balear, el nostre veí Miquel Jaume, hagi pensat en aquests jugadors llucmajorers. També

desitjam que tant en Fuentes com en Magaña, ja que s'ho mereixen, estiguin a sa llista definitiva dels vint-i-cinc seleccionats que se donarà a conèixer abans del 25 de Març.

RESULTATS DE LA LLIGA DURANT L'ANY 82:

Olímpic, 5 - ESPAÑA, 1
 ESPAÑA, 5 - At. Manacor, 0
 Badía, 6 - ESPAÑA, 0
 ESPAÑA, 2 - Avance, 0
 San Jaime, 1 - ESPAÑA, 0
 Llosetense, 1 - ESPAÑA, 2
 ESPAÑA, 3 - J. Sallista, 1
 ESPAÑA, 0 - Olímpic, 1
 At. Manacor, 1 - ESPAÑA, 3
 ESPAÑA, 1 - J.D. Inca, 0
 Sollerense, 3 - ESPAÑA, 0
 ESPAÑA, 1 - La Salle M, 0
 Escolar, 1 - ESPAÑA, 3
 ESPAÑA, 0 - Poblense, 2
 ESPAÑA, 2 - Cardessar, 0

INFANTILES y ALEVINES
 del
 C. D. ESPAÑA

*Le desean
 Felices Navidades y
 próspero Año Nuevo.*

Local Social:
 Pl. España, 51 - Tel. 660001
 LLUCMAJOR (Mallorca)

COLOMBOFILA

En el Club Colombòfil de Lluçmajor, ha finalitzat el "Torneig de Nadal 82" que ha vingut disputant-se aquestes darreres setmanes, entre els següents colomistes: Bernat Bonet, Bartomeu Garau, Mateu Garí, Jaume Gomila, Janer-Tomàs, Bartomeu Monserrat, Antoni Oliver, Catalina Paniza, Salvador Paniza, Miquel Puig, Pere A. Tomàs i Bernat Vadell.

Catalina Paniza, guanyadora de la prova del Port d'Alcúdia.

Des de l'anterior informació, s'han realitzat les proves següents: Port d'Alcúdia, Cala Ratjada, Porto Cristo, Cala Santanyí i Colònia de Sant Jordi. Aquesta darrera en substitució de Cabrera, a causa del mal temps que hi havia a la mar.

Del Port d'Alcúdia fou la guanyadora Na Catalina Paniza i de Cala Santanyí en Miquel Puig. A les altres tres proves va esser el primer en Bernat Vadell, que per suma del temps de totes les amollades, resultà guanyador absolut d'aquest Nadal 82.

La classificació definitiva quedà d'aquesta manera: 1er. Bernat Vadell, 2on. Bernat Bonet, 3er. Catalina Paniza, 4t. Antoni Oliver i fins a dotze classificats.

D'entre els premis que varen donar-se, hem de destacar el que va posar en

Damià Oliver de "Radio Borne" per a la prova del Port de Sóller, i el del Bar Sport pel guanyador del Torneig.

L'acte d'entrega de trofeus es va celebrar el dimarts dia 21 en el Bar Gran Via, després d'un sopar de companyonia on regnava un ambient d'eufòria i d'alegria.

Hem de fer constar que l'organització d'aquest torneig ha estat un èxit. ENHORABONA per a n'Antoni Oliver, peça clau de la bona marxa d'aquest campionat, perquè això té més mèrit que fer primer. Des d'aquestes línies i en nom de tots els socis participants, vull agrair-li la seva valuosa col·laboració.

Bernat.

CONCURS DE CAÇA CANS EIVISSENC

El passat dia 23 es va realitzar un concurs de caça de cans eivissencs a les possessions de S'Aguila, Son Verí, Capocorp Vell, Capocorp Nou, S'Aguila d'En Quart i Cas Frares. Aquest campionat, que ja fa més de deu anys que es va realitzant, entre un grup d'una trentena d'amics i sol acabar amb un sopar de companyerisme a Gràcia, abans del qual si hi ha hagut qualche difunt se li diu una missa per a la seva ànima.

Aquest any ha tingut un alicient especial, ja que aquest any s'han donat bastants de trofeus als vencedors. La relació dels quals és la següent:

1a. Miquel Clar-Blai Nadal; conill encalçats: 23; conills agafats: 11; Premi obtingut: Trofeu Federació.

1b.: Miquel Clar - Blai Nadal; c. e.: 23; c. a: 11; 2 Trofeus "La Caixa".

2n.: Miquel Munar-Guillem Aulet; c.e.: 22; c.a: 10; Trofeu "La Caixa", Trofeu Ajuntament.

3er. Joan Ferretjans-Miquel Oliver; 18; 7; 2 Trofeus Ajuntament.

4t.: Críspulo Escamilla-Joan Coll; 11; 4.

5è: Miquel Cerdà; 25; 4

6è: Antoni Ripoll; 11; 1

També hi va haver un premi de l'Ajuntament per a la cussa que més conills va agafar, na "Linda" dels senyors Miquel Munar i Guillem Aulet.

Al Senyor Miquel Cerdà se li va concedir un premi com a guanyador del concurs de l'any passat.

I TORNEIG DE PESCA "BARO DE VIDAL"

Dies passats es disputaren ses dues proves categoria senior de ses quals es compon aquest primer torneig.

Es fred i es temporal a la mar no assustaren es nostros pescadors que hi anaren en gran nombre.

Es resultat de ses proves va ser es següent:

1er. Miquel Vidal amb
..... 4.175 grams.
2on. Francesc Molina amb
..... 3.865 grams
3er. Francesc Riera amb
..... 2.724 grams

CLASSIFICACIO INFANTILS

1er. Francesc Molina Juan
..... 2.213 punts.
2on. Antònia Vidal Oliver
..... 1.239 punts.

CLASSIFICACIO BENJAMINS

1r. Soledat Reolid amb
..... 1.480 punts.
2on. Francesc Riera Tomas
..... 1.251 punts.

S'entregaran es trofeus es dia des dinar de companyonia de fi de temporada.
J. Clar Coll.

Materiales Construccion

Amengual.

DISTRIBUIDOR DE CAOLITA

glassi
olur

FABRICADO POR FORMICA ESPAOLA, S.A.

ALMACEN:
Ronda Migjorn, 154
Teléfono 6C 09 59
LLUCHMAYOR (Mallorca)

Entre noltros

NAIXEMENTS:

- Jaime Manuel García Oliver, fill de Manuel i Jaumeta. Nasqué el 18 -XI.
- Pedro Adrover Cerdá, de Joan i Magdalena. Nasqué el 17 de Novembre.
- Miguel Bauzá Ferriol, fill de Bàrbara i Antoni. Dia 25-XI-82.
- Maria de los Angeles Reynés Coll, fill de José y Angela. Dia 24-XI-82.
- Esteve Salias Tebar, de Juan i Consuelo. Nasqué dia 30-XI-82.
- Baltasar Mayol Pons, fill de Miquel i Margalida. Dia 9-XI-82.
- Ma. Antònia Gelabert Horrach, filla de Rafel i Maria Rita. Dia 9-XII-82.
- Pablo Jaime Tomàs Roca, fill d'Andreu i Jerònia. Dia 12-XII-82.
- Magdalena Llompart Barceló, filla de Bernat i Apolònia. Dia 10-XII-82.

ENHORABONA!!

MATRIMONIS:

- Francisco Díaz Ortiz amb Carmen García Relucio. Es casaren dia 20-XI-82.
- A la Parròquia de S'Arenal es casaren dia 4-XII-82 José Lufs Guillen Fernández amb Ma. Victòria Llaneras Serrano.
- José Guzmán Urbano amb Ma. Dolores Ortiz Pérez. Matrimoni celebrat a S'Arenal, dia 5-XII-82.
- Roberto Arraez amb Maria Bravo Mancilla. Matrimoni celebrat dia 27-XI-82 a S'Arenal.
- Miquel Aramburu Alcaide amb Josette Pomet. Matrimoni civil celebrat a Lluçmajor dia 20-XII-82.

MOLTA FELICITAT!!

DEFUNCIONS: Dies passats moriren a Lluçmajor les següents persones que Déu tengui a la Glòria:

- Francisca Tomàs Puigserver. Dia 25-XI-82.
- Jerònia Garau Calafat. Dia 29-XI-82.
- Margalida Mas Clar. Dia 4-XII-82.
- Maria García Soler. Dia 4-XII-82.
- Antoni Adrover Calafat. Dia 23-XII-82.
- Antoni Amengual Rullán. Dia 17-XII-82.
- Aina Ma. Rubí Salvà. Dia 19-XII-82.
- Margalida Pastor Pastor. Dia 21-XII-82.

METGES I APOTECARIES DE TORN. MES DE GENER.

METGES:

- Dies 5-6: D. R. Llompart.
- Dies 8-9: D. Antoni Rosselló.
- Dies 15-16: D. Joan E. Carrero.
- Dies 22-23: D. R. Llompart.
- Dies 29-30: D. R. Llompart.

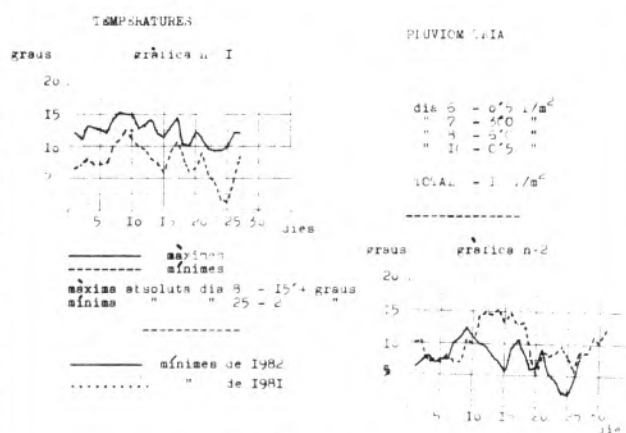
NOCTURNS:

- DI LLUNS: D. Joan E. Carrero.
- DIMARTS: D. A. Rosselló.
- DIMECRES: D. R. Llompart.
- DIJOUS: D. R. Llompart.
- DIVENDRES: D. R. Llompart.

APOTECARIES:

- Dies 1-2: D. Sebastià Gamundí.
- Dies 3-4-5-6-7-8-9: D. Monserrat Pons.
- Dies 10-11-12-13-14-15-16: D. Joan Mir.
- Dies 17-18-19-20-21-22-23: D. Miquel Cirera.
- Dies 24-25-26-27-28-29-30: D. S. Gamundí.

Climatologia Desembre 82

El any de desembre no ha estat un més dins de la pluviometria, ja que no veia clarament si es comparava amb l'any passat, bastant més humit, ja que les temperatures han estat generalment baixes, ha arribat d'hivern, (gràfica n.º1), si comparava les mínimes d'enguany i les de l'any passat (gràfica n.º2) veia que les d'enguany són més fredes.

Lluçmajor Font

Cristaleria Lluçmajor

Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color - Decorats - Vidres en general

Ronda Migjorn, 105 - Telef. 66 14 93 - LLUCMAJOR (Mallorca)

ESPORTS LLOMPART

Espardenyeria

GRAN VARIETAT AMB ESPARDENYES I PRENDES ESPORTIVES

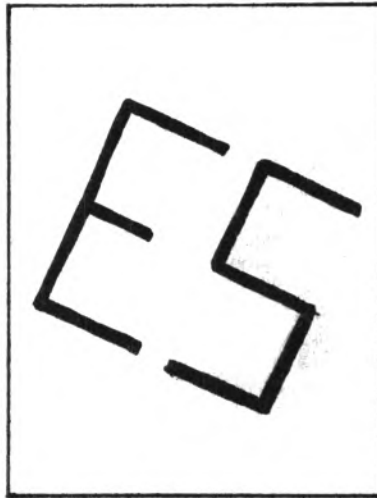
C/. S'Estrella, 21
Tel. 66 05 78
LLUCMAJOR

Sopa de lletres

G A N I V E T A X V
 V R U T N D P R M X
 P L A T T E B S U I
 I C E I L C A O B L
 T F O L X S G O S I
 X T A S S O T I A Z
 E P A R F E N B L O
 R E G S L C H E E L
 H F O L S O J Z R L
 I G A P N A L M J A

Deu coses que es poden trobar dins una cuina.

Jeroglific

Què té aquest homo?

Solucions

Sopa de lletres

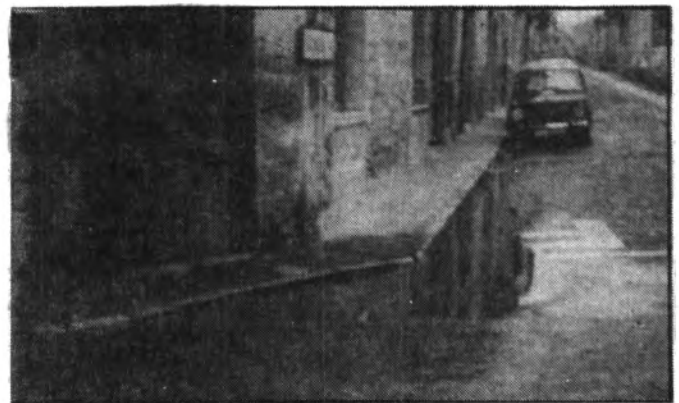
A N O R E X T A X C
 O A L L E N O R O A
 P R X E M E E O H D
 Z S L U D A P V E
 P I N S A R T I G R
 G Q D L E B O T E N
 H C U L J D F T Q E
 F A L Z I A I N R R
 T E I J C L B P O A
 M A M I L L E B E S

Deu noms d'ocells.

SOLUCIO AL JEROGLIFIC ANTERIOR:

Revistada (Revista, D, A).

PASSATEMPS

P'ES FORAT D'ES MOIX.

Cantó de sa Creu Daurada.

Cada vegada que plou hi ha una gran bassa d'aigua bruta.

Els peatons són banyats pels cotxes i les portes de la casa del cantó ja estan podrides.

¿Creis que si en lloc de viure-hi Na Catalina Patrona hi vivís un alt polític del nostre Ajuntament no hi hauria ja una claveguera?

PER UNA BONA FEINA
L'EXPERIENCIA

FA VINT-I-CINC ANYS
QUE SERVIM ALS
LLUCMAJORERS

*BONES FESTES I
MOLTS D'ANYS
VOS DESITJA*

Seat Trans.
Lo bonito es su dureza.

Lo bonito de la Seat Trans es su acabado, su equipamiento, sus asientos reclinables, todos sus detalles.

Lo bonito de la Seat Trans es que carga con más de media tonelada. Como si nada.

Y que llega con soltura a los 125 Km/h. Seat Trans. ¡Qué bonita es su dureza!

SEAT Trans
La nueva furgoneta Seat.

TALLERES *Rubi*

Carretera Arenal s.n. Tel. 660234
LLUCMAJOR (Mallorca)

SEAT

Cuidamos de su coche. Cuidamos de usted

ELECTRICA *Calafat*

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

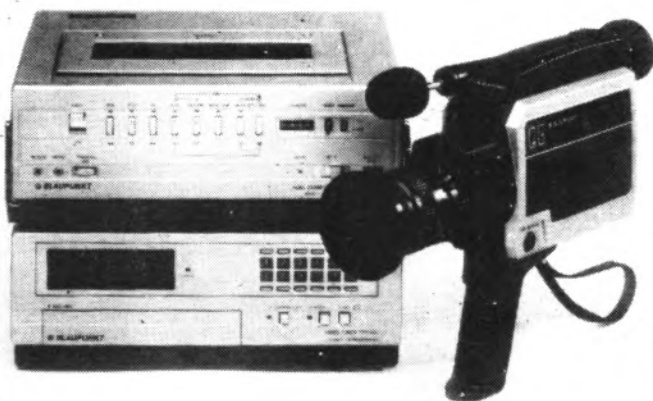
INSTAL.LACIONS ELECTRIQUES
SERVEI TECNIC

SISTEMES D'ALARMA I SEURETAT
ANTI - ROBO

INSTAL.LACIONS D'ENERGIA SOLAR

C/. Jaume II, 40 - Tel. 66 01 39
Ronda Migjorn, 90 - 2on. Tel. 66 06 08
LLUCMAJOR

CA'N BERNAT

MOLTS D'ANYS

Carrer Sant Miquel, 51
Tel. 66 09 92 LLUCMAJOR

MOLTS D'ANYS Y BONES FESTES VOS DESITJA

Casa Pablo Salvà

*ELECTRODOMESTICS

*INSTAL.LACIONS

TENIM LES MILLORS MARQUES
I BONS PREUS

*EMERSON

*TELEFUNKEN

*SANYO

*BLAUPUNKT

*THOMSON

*ITT

*PHILIPS

*KOLSTER

*ELBE

*SHARP

*AKAI

*GRUNDIG

*ZENITH

I SI VOLEU UNA ALTRA MARCA
QUE NO LA TINGUEM, LA
PODREM SERVIR

*BOTIGA: C/ Bisbe Taixaquet, 24

*TALLER: C/ Weyler, 1
Tel. 66 01 04 - 66 02 55
LLUCMAJOR

OFERTA
DEL
MES

TELEFUNKEN
TELEVISORS PAL COLOR
I VIDEO

FORN **Ca'n**

Paco

LLUCMAJOR

OBERT TOTS ELS DILLUNS

Comunicam als bars interessats que
servim en bon matí, per a berenar,
ensaimades, croissants, coca amb
verdura i amb trempó, panades, etc.

EN AQUEST ESTABLIMENT I EN ELS DE LA
LLISTA SEGUENT, HI TROBARÀ ELS NOSTRES
PRODUCTES

- * Comestibles Clar
- * Ultramarins "S. Francisco"
- * Comestibles Joan Pou
- * Comestibles Jerónima Vich
- * Bar Gran Vía
- * Bar Ca'n Tofolet
- * Bar Mundial
- * Bar - Music Ca'n Tano
- * Ca'n Garrover - C/ Trasmemo, 18 - S'ARENAL
- * Bar Ca'n Maties
- * Bar Prohens